

Franciszek Mymer
Dictionarius

Biblioteka źródeł *Słownika polszczyzny XVI wieku*

Repozytorium cyfrowe tekstów szesnastowiecznych (w jednolitej transliteracji zgodnej z *Zasadami wydawania tekstów staropolskich (projekt)*, Wrocław 1955) – red. P. Potoniec, K. Opaliński

Słowniki i gramatyki

oprac. Anna Nath-Dokurno, Patrycja Potoniec, Piotr Małek

ISBN 978-83-65832-90-0 (całość)

ISBN 978-83-65832-09-2

strona: kt

- 1: Dictionarius
- 2: trium linguarum : Latine:
- 3: Teutonice / et Polonice / potiora vocabula
- 4: continens / nunc denuo pluribus in lo=
- 5: cis auctus/in titulis per feriem alpha=
- 6: beti concinnatus/tum peregrinanti
- 7: bus tum domi defidentibus/et qui
- 8: buslibet tribus loqui linguis
- 9: cupientbus maxime ne=
- 10: cellarius / et vtliff=
- 11: íimus. [grafika](#)

strona: [1]v

DICTIONARIVS

1: **De Celo.**

2: **Von den Himel. O Niebie.**

3: **Latine:teutonice:polonice.**

- 4: AEr Lufft Powietrze.
- 5: Annus Iar Rok.
- 6: Angelus engel Anioł.
- 7: Archangelus Erczengel Archanioł.
- 8: Apoftolus Apoftel Apoftoł.
- 9: Aquarius waffer man Wodnik.
- 10: Aries wider Bárán.
- 11: Arctos Herwagen Niebiełki woz.
- 12: Aſtrum Geſtyrn wielogwiazd.
- 13: Cancer krebs Rák.
- 14: Canicula Hundſtern Pſianká.
- 15: Caniculares hundſtage Pſie dni.
- 16: Capricornus Steynbok kozorożec.

- 17: Confessor Beichtiger Spowiednik.
- 18: Corpus Leib ciało.
- 19: Creator Schepffer Stworzyciel.
- 20: creatura Schepffung Stworzenie.
- 21: Deus Goth Bog.
- 22: Deitas Gotheyth bostwo.
- 23: Dei mater Mutter gotes Mátká boża.
- 24: Demon Teuffel tzárt/ dyabel
- 25: Eclipsis Finfternus Záćmienie.
- 26: etas Alder Letnoć.
- 27: Euangelifta euangelift ewánieliftá:

strona: 2

2

TRIVM LINGUARVM

- 1: Factor Macher czyniciel.
- 2: Facies Antlitz Oblicze.
- 3: Finis endt koniec.
- 4: Gemini tzwiling Bliznieta.
- 5: Hebdomada woch Tydzień.
- 6: Helperus Abentftern wieczernica.
- 7: Hora Stund godziná.
- 8: Ignis Fewer Ogień.
- 9: Infernus helle Piekło.
- 10: Leo Leb Lew.
- 11: Libra wag wagá.
- 12: lucifer Morgenftern Iutrzenká.
- 13: Luna Monden Miefiac.
- 14: Martyr Merterer Meczennik
- 15: Menfis Monden Miefiac.
- 16: Meridies Mittag Południe.
- 17: Mors Todt Smierć.

- 18: Mora weyle chwilá.
- 19: Mundus welt Swiát.
- 20: Natura Natur Przyrodzenie
- 21: Nouilunium Neumon Nowó.
- 22: Nox Nacht Noc.
- 23: Numerus tzał Lidźbá.
- 24: Numen gots gwałt Boża moc.
- 25: Occafus Nydergang Zachod.
- 26: Ordo Ordnung Rząd.
- 27: Ortus Auffgang wíchod.
- 28: Patronus Beſchyrmer Obronićiel.

A ij

strona: [2]v

- 1: Patrona Beſchirmerin Obronićielká.
- 2: Perſona Perſon Ołobá perſona.
- 3: Piſcis Fiſch Rybá.
- 4: Planeta Planet Plánetá.
- 5: Plenilunium Volmon Pełnia.
- 6: Poteſtas Gewalt Moc.
- 7: Principium Anfang Poc zątek.
- 8: Propheta Prophet Prorok.
- 9: Prophetiſſa Prophetin Prorokini.
- 10: Prophetia Prophetey Proroctwo.
- 11: Quies Rhue Odpoczynienie.
- 12: Radius Glantz Promień.
- 13: Redemptor Erloſer Odkupićiel.
- 14: Res Ding Rzecz.
- 15: Sagittarius Schutz Strzelec.
- 16: Saluator Seligmacher Zbawićiel.

- 17: Sanctus Heylig Święty.
18: Sol Son Słońce.
19: Solarium Sonnen feyger fłoneczny zegar.
20: Spiritus Geyft Duch.
21: Stella Stern Gwiazda.
22: Taurus Styer Byk.
23: Tempus Czeyt Czas.
24: Terra Erd Ziemiá.
25: Terminus Grancz Gránicá.
26: Trinitas Dreyheyth Troyca.
27: Virtus Tugent Cnotá.
28: Vita Leben Zywort.

strona: 3

3

VM LINGVARVM.

- 1: Vmbra Schaten Cień.
2: Vnitas Eynickeyth Iedność.
3: Voluntas Wille Wolá.

4: **De quatuor elementis : et**

5: **eis que in aere generantur.**

6: **Von den 4 element/ vnd was sich**

7: **in der lufft gebirt.**

8: **O 4. żywiołach y rzeczach ktore się wpo=**

9: **wietrzu rodzą.**

- 10: Aura Senfft lufft Pogodni wiátr
11: Aurora Morgenroet Zorzá.
12: Aqua Waffer Wodá
13: Calidum Warm Ciepło.
14: Caligo Tunckelheyth Ciemność.
15: Caliginofus Tunckel Ciemny:
16: Corufcatio Plitz Błyfkánie.

- 17: Elementum Element Zywiół.
- 18: Eftus Hitze Gorąco.
- 19: Frigus Kaldt Zimno.
- 20: Fulmen Dunnerſchlag Piorun.
- 21: Gelu Froft Mroz.
- 22: Glacies Eyfz Lod.
- 23: Grando Hagel Grad.
- 24: Grauis Schwer Ciężki.
- 25: Gutta Dropf Kroplá.
- 26: Humidum Feycht Wilgotny.
- 27: Imber Platzregen Nagły deſzcz.

A iij

strona: [3]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Iris Regenbogen Tęczá.
- 2: Luis Leicht Lekki.
- 3: Lux Glantz Swiátłóć.
- 4: Lumen Licht Swiecá.
- 5: Nebula Nebel Mglá.
- 6: Nebulofus Neblicht Mglány.
- 7: Nymbus Grofz regen wálny deſzcz
- 8: Nix Schnee Snieg.
- 9: Nubes wolcken obłoki.
- 10: Nubecula wolckleyn Obłoczek.
- 11: Nubilum Gewolck Záchmuránie
- 12: Pluuia Regen Deſzcz.
- 13: Procella Sturm des meeres wicher ná morzu.
- 14: Pruina Reyff Srzoń.
- 15: Pſecades klein regen drobny deſzcz.
- 16: Ros Thaw Rołá.

- 17: Rorat Es thauet rofá páda.
18: Serenitas clarheit Iáfnoć.
19: Siccus Trucken Suchy.
20: Sonus Laud Zwięk.
21: Stillicidium dach tropffen dáchowe krople
22: Stiria eyftzapff Lodowy łopel.
23: Tempeftas Vngewitter Nawálnoć.
24: Tepidum warm ader lo. Letnio.
25: Terre motus erdbibung Ziemie drzenie
26: Toniitru Donner grom.
27: Vapor Dunft Pará.
28: Ventus windt wiátr.

strona: 4

VM LINGVARVM.

4

1: Ventofus windicht wietrzny

2: **De Temporibus.**

3: **Von den tzeiten.**

4: **O czáfiech:**

- 5: Iunius brachmon czyrwiec.
6: Lufrum Funff iar Pięc lat.
7: Maius Mey May.
8: matutinum tempus. morgen tzeit. zaranie.
9: Martius Mertz Márzec.
10: Nictus oculi. Augenblick mgnienie oká.
11: Nouember wintermon Liřtopad.
12: Nunquam Nymmer Nigdy.
13: October weinmon Pázdziernik.
14: Perendie vbermorn Záiuirá.
15: Prima luce bald als tag iřt Skoro dzień.
16: quadriduum Vier tag czterzy dni.

- 17: quotidie Teglich wkázdy dzień
- 18: Seculum Hundert iar wíek.
- 19: Semeltris fechs monadt fíeć miefięcy.
- 20: Semi hora halb ftundt Poł godziny.
- 21: Semper Alwegen zázwdy.
- 22: íefquiannus Ander halb iar Połtora látá.
- 23: íefquimenfis. anderhalbmon polt.miefiącá.
- 24: íefquidies anderhalb tag połtorá dniá.
- 25: Tempus tzeyt czás.
- 26: Trinus Drey ierig. Trzy letny.
- 27: Vefper Abend wieczor.

A iiij

strona: [4]v

DICTIONARIUS TRI=

1: de terra:metellis:# lapidib

2: Von der erden/ertzen/ vnd edlen gefteynen.

3: O ziemi/kruřcach/ y kámieniach drogich.

- 4: Abyífus Abgrundt Przepáć.
- 5: Ager Acker Rola.
- 6: Agger Tham Grobla.
- 7: Alumen Alaun Háłun.
- 8: Angiportus Enge gáńe Ciálná vlicá.
- 9: Arena Sand Piafek.
- 10: Argilla Lem Gliná.
- 11: Argentum Sylber Srebro.
- 12: Argentū viuū Queckfilber Rteć.
- 13: Arx Schlos Grod. Zamek.
- 14: Arcicula Eyn feft Grodek.
- 15: Aurum Goldt Złoto.
- 16: Carbunculus Karfunckel Kárbunkulus.

- 17: Calips Stol Stal.
- 18: Campus Feld Pole.
- 19: Calx Kalck Wapno.
- 20: Cinobrium Cinober Cynobr.
- 21: Ciuitas Stadt Miałto.
- 22: Ciuis Burger Mieścżánin:
- 23: Comitatus Grafftšchafft Margrabstwo
- 24: Coralium Korel Koral.
- 25: Cos Wetzsteyn Oślá.
- 26: Creta Kreyd Kretá.
- 27: Criftallus Kriřtal Kryřtał=
- 28: Cumulus Hauffe Gromádá.

strona: 5

VM LINGVARVM.

5

- 1: Cuprum Kupffer Mofiędz.
- 2: Dioceſis Biřchtum Biřkupstwo.
- 3: Draconites Turkes ſteyn Turkus.
- 4: Electrum Kunterfeyl Kontryfał.
- 5: Eremus Wuřtungk Puřćza.
- 6: Efuride Grunřpan Gryřpan.
- 7: Ferrum Eyfen Zelazo.
- 8: Fluiuus Flyřz Rzeká.
- 9: Fons Brun Zrodłó.
- 10: Fonticulus Brunleyn Zrodelko.
- 11: Forum Margk Targ.
- 12: forum piřcarium. fiřch margk. Rybny targ.
- 13: forum boarium. ochfen margt. wołowy targ
- 14: forum holitoriũ. kraut margt. kápuřtni targ
- 15: forum oporinum. obs margt. owocny targ.
- 16: forum vinarium. weyn margt. winny targ.

- 17: forum antiquarium Vendet Wendetá.
- 18: forum cupedinis. allerley margt wŕetecznik/
- 19: Fouea Grube Doł.
- 20: Gemma Edelŕteyn Drogi kámieñ.
- 21: Hortus Garten Ogród.
- 22: Hortulus Gertleyn Ogrodek.
- 23: Inŕula Inŕel Wyŕep.
- 24: Lapis Steyn Kámieñ.
- 25: Lapillus Steynleyn Kámýŕczek.
- 26: Later Cigel Cegłá.
- 27: Lignum Holtz Drzewo.
- 28: Fimus Miŕt Gnoy.

A v

strona: [5]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Littus Vber brzek.
- 2: Lutum koth błoto.
- 3: Margarita Perle Perłá.
- 4: Marmor Marmelŕteyn Mármur.
- 5: Menia ŕtadtmauer mieiŕŕki mur.
- 6: Metallum ertz kruffec.
- 7: Minium menge minia.
- 8: Mons berg Gorá.
- 9: Nitrum Salniter fáletra.
- 10: nitratus puluis. buchŕŕfenpuluer puffeczni p.
- 11: Oppidum Mergtleyn Miáŕteczko.
- 12: Aurichalcum meŕfig Mofiádz.
- 13: Pagus Dorff wieś.
- 14: Palus Pŕutz káłuźá.
- 15: Pałcua weyde Páłtwá.

- 16: Patria Vater land Oyczyzna.
17: Pinna maur tzyinnen Szpicá.
18: Platea Gaffe Vlicá.
19: Planicies ebenland Rownia.
20: Plumbum bley Ołow.
21: Pons brucke Moft.
22: pons fublitius holtzenbrucke drzewiá.moft.
23: Porta Pffordt broná.
24: Pratum Wyfe łąká.
25: Pretorium Rothaus ratufz.
26: Principatus Furfenthum Xiętwo.
27: Propugnaculum Paſtey bálftá.
28: Regio Landt kráiná.

strona: 6

VM LINGVARVM.

6

- 1: Regnum reych kroleſtwo.
2: Ripa waffer rand brzeg.
3: Riuus Flufzleyr rzeczká.
4: Rubigo roft rdzá.
5: Saxum Fels ſteyn Skála.
6: Semita ſteyg łciełfká.
7: Sylua waldt Lás.
8: Stagnum ſee Ieżioro.
9: Stannum tzyr cená.
10: Sulphur ſchwefel fiárká.
11: Terra erd ziemiá.
12: Tumulus hubel Pagorek.
13: Turris thurm wieżá.
14: Vallis Thal Padoł.
15: Via weg Drogá.

16: Via regia gros ftras wielka drogá.

17: Vinea weyn gart winnicá.

18: Vitrum glas Sklenicá.

19: Vrbs gros ftadt wielkie miáfto

20: **De dcclesia et eius #tinētis**

21: **Von der kirchen/ vnd irer tzuhurung.**

22: **O kościele y o iego przyślucháynofciach.**

23: Alba Alb Albá.

24: Altare Altar Ołtarz.

25: Anulula meřkenleyn Ampułká.

26: Ařpergillum řprengwedel kropidło.

27: Baptifmus Tauff krzeft.

28: Baptifterium Tauff fteyn krzcilnicá.

strona: [5]v

DICTIONARIVS TRI/

1: Calix Kelch Kielich.

2: Campana Glocke Zwon.

3: Campanula Glockleyn Zwonczek.

4: Campanile Glockenhaus Zwonicá.

5: Candelabrum Leuchter Lichtarz.

6: Cafula Meřgewandt Ornat.

7: Cella cell cellá.

8: Cemiterium Kyrchoff cmyntarz.

9: Cercus wachřkertz Gromnicá.

10: Ceroferarium Standtkertz Pořtáwnik.

11: Cingulus Gurtel Pás.

12: Chorus Kor Kor.

13: confirmatio Firmung Birzmowanie

14: Corporale Korporal Korporał.

15: Crux Kreutz Krzyřz.

- 16: Cripta.grufft vnd der kirchen. Kruchtá.
17: Ecclesia Kyrch Kofćioł.
18: Epitaphium Vberschrifft Napis.
19: Eucharistia Gots leychnam Boże ciało.
20: Funis Stryk Powroz.
21: Funiculus Strickleyn Powrozek.
22: Funus Leych Trup.
23: Gloria Preyřz Slawá.
24: Grates Danckfagung Dziękowanie
25: Hieroteca Monřtrantz Monřtrancya.
26: Hořtia Opffer Ořtyia.
27: Humerale Humeral Humerał.
28: Ieiunium Fařt Pořt.

strona: 7

VM LINGVARVM.

7

- 1: Imago Bilde Obraz.
2: lapis sepulchralis. grab Ńtein. grobni kámień
3: Lex Gefetze Vřtawá.
4: Liber Buch Xięgi.
5: Liber orarius Czeytbuch Wiátyk.
6: Libraria Librey Libraria.
7: lichnus penřilis Lampe Lámpá.
8: Manipulus Hantfařz Mánipularz.
9: matrimonium Eheřtandt Mařzeńřtwo.
10: Miřřa Meřř Miřřa.
11: Miřřale Meřřbuch Miřřal.
12: Monařterium Clořter Klářřtor.
13: Ordo weyung Swięcenie.
14: Oratio Gebet Modlitwá.
15: Ořřorium Beynhaus Kořřnicá.

- 16: Palla altaris Alter tuch Pellá.
17: Patina Pathen Patina.
18: Penitentia Buřz Pokutá.
19: Pictura Gemelt Málowánie.
20: Porticus Vmgang Kruczganek.
21: Preces horarie Getzeyten Godżiny.
22: Pfalterium Pfalterbuch Zoltarz.
23: Rophalum glocken kloppfel. ferce zwonowe.
24: Sacellum Kappel Káplicá.
25: Sacrarium Drefzkamer Sákryřtya.
26: Sacre reliquie Heyltum Swiátořć.
27: Schola Schul Szkołá.
28: Sepulchrum Grab Grob.

strona: [7]v

DICTIONARIVS TRI/

- 1: Statua Seul łup.
2: Subfellia kirchen geřtul łáwki kořćielne
3: Sugeřtum predigřtul Kazádlnicá.
4: Superpelicium kurrock komża.
5: Thus weyrach kádzidło.
6: thurribulum reuchffas kádzidlnicá.
7: Value kyrchenthrun kořćielne drzwi
8: Vexillum Van chorągiew.
9: Vnctio heylig olung Swięty oley.

10: **De Feřtis 2 ferijs.**

11: **Von den feiertagen/vnd werġtagen.**

12: **O swiętach y innych dniech.**

- 13: Angaria quaterner fařt řucze dni.
14: ařcenřio domini. des hern himelfart. boże wřřap.
15: carnifpriuium fařnacht. mięřopuřty.

- 16: Dedicatio kirch wey poświęcanie.
17: Bachanalia fafnacht tage. mięfopułtne dni
18: Dies feftus Feyertag Święto.
19: Dies operofus werhtag robotny dzień.
20: Dies vigilie Feyerobent fwiętwieczor.
21: dies rogationum. kreutz tage krzyżowe dni.
22: Dies folis Suntag Niedziela.
23: Dies lune Montag Poniedziálek.
24: Dies martis Dinftag Wtorek.
25: Dies mercurij Mitwoch Szrodá.
26: Die Iouis Donnerftag czwartek.
27: Dies veneris freytag Piątek.
28: Dies íaturni. Sunabent Sobota.

strona: 8

VM LINGVARVM.

8

- 1: Natalis chrifti. Chriftag boże národzenie
2: Nouus annus New iar nowe láto.
3: Pałcha Ofter tag wielka noc.
4: Pentecoſte phfingftag Swiętki.
5: purificatio Reynigung Oczyłcienie.
6: quadrageſima Fałt Połt.
7: Strena newiares gełchenk. kolędá.

8: **De ftatu ſpirituali.**

9: **Von dem geýftlichen ftande.**

10: **O ftanie duchownym.**

- 11: Abbas Abt Opát.
12: Abatiłła eptiłchyn Opátowa.
13: Archiepiſcopus ertzbiſchoff Arcybiłknp.
14: Archidiaconus Ertzpriłfter Archidyakon.
15: Aftronomus Sternfeher Gwiazdarz.

- 16: Autor merer Mnozyćiel.
- 17: Auditor tzuhorer Słuchacz.
- 18: Baptiſta Teuffer Krzćiciel.
- 19: Cantor Singer Spiewak.
- 20: Canonicus Thumher Kánonia.
- 21: Canonicatus Thumerey Kánownik.
- 22: Cenobium Kloſter Klafſtor.
- 23: Clericus Geyſtlicher Duchowny.
- 24: Confefſor Beychtiger Spowiednik
- 25: Computiſta Rechner Ráchownik
- 26: Commiſſarius Befeler Komifarz.
- 27: Decanus Dechent Dziekan.
- 28: Defenſor Beſchirmer Obrońcá.

strona: [8]v

DICTIONARIVS TRI/

- 1: Diaconus Ewangelier Dyakon.
- 2: Dignitas wyrdikeyt Doſtoienſtwo.
- 3: Dictator Tichter Składacz.
- 4: Diſcipulus Iunger Vczeń.
- 5: Diſciplina Czucht Karánie.
- 6: Diuinator Roter Gádacz.
- 7: Doctor Lerer Nauczyćiel.
- 8: Doctrina Lere Náuká.
- 9: Edituus Glockner Zwonik.
- 10: Epifcopus Biſchoff Biſkup.
- 11: Experientia Erfahrung Swiádomość.
- 12: Experimentator Aufſpeher Spiegierz.
- 13: Exorciſta Beſchwerer Záklinacz.
- 14: Heremita Eynſidel Puſtelnik.
- 15: Idiota Vngelert Nieuk.

- 16: Impreffor Drucker Wyćifkacz.
- 17: Lector Lefer Czytelnik.
- 18: Legifflator Rechtgeber Prawdawcá.
- 19: Leuita Leuit Lewitá.
- 20: Magifter Meyfter Miŕtrż
- 21: Medicus Artzt Lekarz.
- 22: Myfterium Heymlichkeyt Skrytoŕć.
- 23: Monachus Munch Mnich.
- 24: Monacha Nonne Mniŕfká.
- 25: Muficus Singer Spiewak.
- 26: Officium Ampt Vrząd.
- 27: Officialis Official Oficiał.
- 28: Oŕtiarius Thorhuter Wrotny

strona: 9

VM LINGVARVM.

9

- 1: Papa Bapŕt Papieź.
- 2: Patriarcha Patriarch Pátriarchá.
- 3: Parochus Pffarrer Pleban.
- 4: Parabola Gleychnus Podobieńŕtwo.
- 5: Philoŕophus Weldtwayfer Mędrzec.
- 6: Prelatus Prelat Przełożony.
- 7: Predicator Prediger Káznodzieiá.
- 8: Prepoŕitus Probŕt Proboŕŕcz.
- 9: Prior Prior Przeor.
- 10: queŕtio Frage Pytánie.
- 11: Sacerdos Priŕter Kapłan.
- 12: Sacerdotium Lehen Kápłáńŕtwo.
- 13: Scientia Kunŕt Vmienie.
- 14: Scholaŕticus Schuller Szkoláŕtyk.
- 15: Suffraganeus. weibifchoff Suffragan.

16: Studium Lernung Vczenie:

17: Thefaurarius ſchatzmeifter Podfkárbie.

18: Vicarius Stadthelder wikárij.

19: **De Scriptoribus.**

20: **Von den ſchreybern.**

21: **O Piſárzoch.**

22: Alueus Spilbret Wárcabnicá.

23: Atramentum Tynte Czynnidło.

24: Carmen Carmen wirſz.

25: Calamarium. ſchreyb gezeug. Kálámarz.

26: Charta Cart Kártá.

27: Chartule luſorie. Cartenſpil kárty igierne.

28: Cyrographum. Handſchrift. Ręczny liſt.

B

strona: {9}v

DICTIONARIUS TRI/

1: Creta kreyde kretá.

2: Codicillus Bryff Liſt.

3: Conſpicilia augen brilln Okulária.

4: Cornu horn Rog.

5: Cucullus wurtzbrfflleyn pápirowa trąbká

6: Cultellus ſchreybmefſer ſſcrypturał.

7: Dictio wort Słowo.

8: Dictiuncula wortleyn Słowko.

9: Diploma Bull Papieſki liſt.

10: Enchiridion Handbuchleyn Ręczne xiążki.

11: Expoſitio Aufzlegung wykład.

12: Fabula mherleyn Báśń.

13: Forpex ſcherleyn Nożyce.

14: Gloſa glos Głozá.

- 15: Hiftoria Hiftoria Hiftoria.
- 16: Libellus Buchleyñ Xiążeczki.
- 17: Litera Buchftab Cztená.
- 18: Mucro P rym Szwáycá.
- 19: Homilia Predig kázanie.
- 20: Oratio Redt Mowá.
- 21: Pagina Bladt kartá xiąg.
- 22: Penna Feder pioro.
- 23: Poema Geticht Smyflenie.
- 24: Pugillaris chreybteffleyñ. Tabliczká.
- 25: Scriptor Schreyber Pifarz.
- 26: Scheda cedeleyñ cedułká.
- 27: Sigillum Petſchyr Pieczęć.
- 28: Stilus Gryffel Gryflá.

strona: 10

TRIVM LINGVARVM.

10

- 1: Syllaba Sylb Zrzek.
- 2: Tabula Taffel Tablicá.
- 3: Teffera worffel Koſtká.
- 4: Textus Text Text.
- 5: Volumen Gros buch. wielkie xięgi.

6: **De imperatoribus.**

7: **Namen weltlicher obrickeyt.**

8: **Imioná przelożonych ſwieckich.**

- 9: Archidux Ertzherczog Arcy xiáże.
- 10: Apparitor Stad dyner Mieyłki łługá
- 11: Burgrabius Burckgraue Burgrábiá.
- 12: Carnifex Henger kát.
- 13: Comes Graue Grabiá.
- 14: Conful burgermeyfter. burmiſtrz.

- 15: Confultatus burgmeyfterey. burmiſtrzſtwo
- 16: Cliens dinſtknecht ſłuźebnik.
- 17: cubicularius kamerer komornik.
- 18: Dapifer Effentrager Podſtole.
- 19: Dominus herr Pan.
- 20: Domina Fraw Páni.
- 21: Dominium Herſchafft páńſtwo.
- 22: Domicellus Iunger her pan młody.
- 23: Domicella Iunge fraw páni młoda.
- 24: Dux militum Haptman hetman.
- 25: Duciffa Furfryn xiężná.
- 26: Edilis baumeyfter budownik.
- 27: Edilitas baumeyfterey. budowanie.
- 28: eques auratus. Ritter Rycerz.

B ij

strona: [10]v

DICTIONARIVS TRI/

- 1: Imperium Gebyth roſkazanie.
- 2: Imperator keyfer cefarz.
- 3: Imperatrix keyferyn Cefárzowa.
- 4: Iudex Richter Sędzia.
- 5: Iudicium Gericht Sąd.
- 6: Lictor ſcharge Ceklarz.
- 7: magiſter equitum. marſchalk. márfálek.
- 8: Marchio markgraue mágrábiá.
- 9: marchioniſta [*lege*: marchionissa] marggrefyn mágrábiná.
- 10: Miniſter Dyner Słuźebnik.
- 11: Miles Lantzknecht Zołnierz.
- 12: Nobilis Edelman Ziemiánin.
- 13: Nuncius bothe Poſeł.

- 14: Preco Buttell Podwoyłki.
15: Pretor Scholtz Szołtys.
16: Pretura Scholtzerey Szołtyftwo.
17: Pretorium Rathaus Ratułz.
18: Prefectns Vorſteher Itároftá.
19: Preguſtator Kredentzer kredencznik.
20: Princeps Fuřt Xiążę.
21: Prouifor Befeher Opátrzyćiel.
22: Puella Medleyn Dżieweczká.
23: queřtor ſchatzmeiřter podłkárbie
24: Rex Kunig Krol:
25: Regina Kunigin Krolewa.
26: Regnum Reych kroleřtwo.
27: Satrapa Landtvoyt wyřłego práwá woyt.
28: Satelles. Drabanth Drab.

strona: 11

VM LINGVARVM.

11

- 1: Senatus radt radá.
2: Senator Radtman rádzcá.
3: Signifer Venrich chorąży.
4: Structor vorřchneyder kráyczy.
5: tribunus plebis. tzechmeyřter Cechmiřtr.

6: **De iudicialibus.**

7: **Von den rechtřnamen. Imioná rzeczy řádu.**

- 8: Abiudicatio Abteylung Odřádzienie.
9: Abřolutio Entpindung Rozwiądzanie.
10: Adiudicatio Zuteylung Przyřádzienie.
11: Aduerřarius Widerřacher Przeciwnik.
12: Aduocatus Redner Mowcá.
13: Anathema Ban Klątwa.

- 14: Appellatio Beruffunge Odwołanie.
- 15: Areftatio Vorſperen Zápowiedzenie.
- 16: Arbiter Kyłzman Iednacz.
- 17: Aſtrictus vorbunden Obwiązány.
- 18: Carcer Kerker Ciemnicá.
- 19: Captiuitas Befengnus niewola.
- 20: Citatio Ladung Pozew.
- 21: Citator Lader Pozywácz.
- 22: Columna Seul ťlup.
- 23: Communitas Gemeyne Połpolťtwo.
- 24: Commiſſio Befelung Polecenie.
- 25: Computus Rechung Ráchowanie.
- 26: Conteſtatio Bezeugnus ťwiádectwo.
- 27: Contumatia Vormeffung Zufálťtwo.
- 28: Conceſſio Leubung Pożyczánie.

B iij

strona: [11]v

DICTIONARIUS

- 1: Demonſtratio. beweyfung vkazánie.
- 2: Dictamen Geticht Smyťlenie.
- 3: Emenda wandel przemiennoťc.
- 4: Error Irrung błáđ.
- 5: Executio tzuladung przypozwánie
- 6: Executor Aufrichter Sprawcá.
- 7: Excufatio Aufredung wymowká.
- 8: Expeditio Aufrichtung wypráwienie.
- 9: Familia Gefindt czeladz
- 10: Forum Gericht Sáđny dom.
- 11: Foffatum Grab Przekop.
- 12: Grauatio beſchwerung obciázanie.

- 13: Guerra krieg walká.
- 14: Haftiludium Stechweg kolbá.
- 15: Hoſpicium Herweg Goſpodá.
- 16: Impetus vngeſtumikait. Nawáłnoſć.
- 17: Interdictum vorbitung záklęćie:
- 18: Inquifitio erfahrung bádanie.
- 19: Inquilinus Haus genos komornik.
- 20: Ius Recht práwo.
- 21: Iudicator Richter ſędzia.
- 22: Iuratus Geſchworner przyſięźnik.
- 23: Iurator ſchwerer przyſięćá.
- 24: Libertas Freyheyty wolnoſć.
- 25: Licentia vrlaub Dozwołenie.
- 26: Lucrum Gewin Zyzk.
- 27: Obſtinatus vorstockt Zátwárdziáły

strona: 12

VM LINGVARVM.

12

- 1: Obligatio vorbindung Obwiázanie.
- 2: patrimonium Erbe Oyczyzná.
- 3: Patibulum Galgen ſſubienicá.
- 4: petitio bethe proźbá.
- 5: Platea Gaſſe Vlicá.
- 6: Portio teylung Roździelenie.
- 7: Populus volck Lud.
- 8: preurbium vorſtat przedmieſcie.
- 9: priuilegium handfeſt potwierdzenie
- 10: procuratorium. ſchaffbriff Spráwny liſt.
- 11: Proceſſus Furgang proces.
- 12: Promitio [*lege: promotio*] Furderung Zalecánie.
- 13: querela Clage ſkárga.

- 14: querulator clager żalobnik.
- 15: Ratio vornunfft rozum.
- 16: Regratiatio dancklagung dziękowanie.
- 17: remiffio vorgebung odpuszczenie.
- 18: Refignatio auffgebung wzdanie:
- 19: refcriptum abfchrift wypis.
- 20: refponfio Antwort odpowiedź.
- 21: refitutio widerkerung Przywrocenie
- 22: Scabinus fchopffe Przyfiężnik.
- 23: Sententia vrteyl Skazanie.
- 24: Sopitus vorfchloffen zamkniony.
- 25: Subditus vnderthan poddany.
- 26: Sumptio nemung branie.
- 27: Stabulum Stal Staynia.
- 28: Stipendium foldt Zold.

B iij

strona: [12]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Taberna Kretfchmer Karczmá.
- 2: Tabernator kretfchmer karczmarz.
- 3: Theloneum Czoll Clo.
- 4: Thelonarius. tzolner celnik.
- 5: Turris Thurm wieza.
- 6: Turba Schar rzefla.
- 7: Vadium Pfandt Zaftawa.
- 8: Valua thorn Brona.
- 9: Vallum Planckenn Wal.
- 10: Vectigal Furlon Furlon.
- 11: Vicinus Nachpauer Sadiad.
- 12: Vigil wechter strofz.

13: vindicta rochung Pomftá.

14: **De nominibus artificum.**

15: **von namen der handtwercks leuthe.**

16: **Imioná rzemieśnikow.**

17: Alutarius weyßgerber białoškornik.

18: Aluta tzartleder Lefz.

19: Artifex handwerckśman rzemieśnik.

20: Arcularius ſchreynmacher. ſkrzynnik.

21: Auceps vogler Ptáńnik.

22: Aurifaber Goltſchmydt Złotnik:

23: Alcaules ſackpffeyffer Gáydarz.

24: Alcaula ſackpffeyffe Gáydy.

25: Apotecarius Aptecker Aptekarz.

26: Calcarius Kalckbrenner wapiennik.

27: Calcariarius Sporer Oſtroźnik.

28: Carbonarius Koler węglarz.

strona: 13

VM LINGVARVM.

13

1: Caupo ſchenck ſſynkarz.

2: Cereuifiarius Byrbrewer Piwowar.

3: Chartarius Papirmacher Pápirnik.

4: Chelis Lauthe Lutnia.

5: Chelius Lautenſchlaer Lutnik.

6: Chirurgus wundtartz ráenny lekarz.

7: Clauſtrarius ſchloffler floſarz.

8: Coriarius Gerber Gárbarz.

9: faber ferrarius. ſchmidt kowal.

10: faber lignarius. tzymerman cíeſlá.

11: faber cultrarius. meſſerſchmydt. nożownik.

12: Fa.bractearius. goltſchlager. Złotobiyácz.

- 13: Fa.laminarius. platner płótnerz.
- 14: Fa.arquarius. bogener fámoftrzelnik
- 15: Fa.monetarius.muntzer myncarz.
- 16: Fa.ahenarius Keffeler kotlarz.
- 17: Fa.murarius. Maurer Murarz.
- 18: Fa.carpentarius. ſchlitenmacher. kołodziey.
- 19: Figulus Topfer Gárnarcz.
- 20: Fiftulicen Pfeyffer piſſczek.
- 21: Fiftula Pfeyffe piſſczaká.
- 22: Fullo walker ſſat wypráwnik
- 23: Funarius feiler Powroznik.
- 24: Gabatum Huffeyfenn Podkowá.
- 25: Gladiator ſchwerfeger miecznik.
- 26: Iuſtrumentum. Gezeug naczynie.
- 27: Infitor kromer kramarz.
- 28: Infector Ferber Fárberz.

B v

strona: [13]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Incus Ambos Nakowádlnia
- 2: Lanius Fleyſcher rzeźnik.
- 3: Laniena fleyſchbang mięſna iátká.
- 4: Lapidida ſteynmetz kámiennik.
- 5: Laterarius cigelftreycher cegielnik.
- 6: Lapſata ſchleymul Slofarnia.
- 7: Lintheo Leymet handles. Płóciennik.
- 8: Liricen Leyrer Skrzypiec.
- 9: Lyra Leyer ſkrzypice.
- 10: Marſuparius. Taſchner kalitnik.
- 11: Menſarius wechſler Odmieniácz.

- 12: mēbranarius. pergamē macher. pergámenik
13: Mercator kauffman kupiec.
14: Molitor Moller Młynarz.
15: Nauta ſchiffman żeglarz.
16: Olearius olſchlager oleiarz.
17: Opifex wergmacher robotnik.
18: Operarius Tagluner Dzielnik.
19: Opus werg Działo.
20: Organarius Orgelmeyſter Organiſtá.
21: Pannifex Tuchmacher Sukiennik.
22: Pellio Kurſchner kuffnierz.
23: Piſtor Becke Piekarz.
24: piſtor dulciarius kuchler kychlarz.
25: Piſcator Fyſcher rybitw.
26: Phrigio Perlenheffter háwtarz.
27: Propola furkeuffler przekupień.
28: reticularius haubenſtricker. czepiennik.

strona: 14

VM LINGVARVM

14

- 1: rubigo roſt rdzá.
2: Sarctor ſchneyder krawiec.
3: Sculptor bildenſchnitzer rzezak.
4: Scortator ſchynder Odzierzácz ſkor
5: Scutellator ſchuffelmacher. Miſarz.
6: Sellarius Stulmacher Stolarz.
7: Sutor ſchufter ſwiec.
8: Textor weber Tkacz.
9: Tonsor ſcherer bárwirz.
10: Tornarius Dreſler Tokarz.
11: tormentarius. buchfengyſſer. puſſkarz.

12: tympanista. drumelŃchlager. bębennik.

13: Tympanum. Drumel bęben.

14: Vascularius fałzbinder Bednarz.

15: Venator Ieger Lowiec.

16: Vespillo Totengreber Grabarz.

17: Vitrearius Glafer Sklarz.

18: Zonarius Gurtler pałnik.

19: **De Armis.**

20: **Namen der woffen. Imioná zbroj.**

21: Arma woffen zbroiá.

22: Brachiale Armejfen ręczna zbroiá.

23: Capulus Ńchwertknopf Iedlcá.

24: Claua keule bułáwá.

25: clipeus Ńchylt páwezá.

26: collarium halfzeyfen oboyczyk.

27: compes fułzeyfen pęto.

28: Cułpis Spyłz Drzewce.

strona: [14]v

DICTIONARIUS TRI=

1: Defendiculum. Gewer Obroná.

2: Galea eyfenhut kápálin.

3: Gladius Ńchwert Miecz.

4: Hafta Ńpehr kopia.

5: Lancea Lentzleyn Ołfczep.

6: Lorica Pancer Páncerz.

7: Machina bolwerg Džiáło.

8: Parma Tarłch Tarcza.

9: Pharetra Kocher Sáydak.

10: Pugio Degen Deká.

12: von den pawren vnd yrer tzuhorung.

13: O oraczoch y o ich przyflucháynofciach.

- 14: Agricola Ackerman Oracz.
15: Agazo Efelhyrt Oflopás.
16: Auriga Furknecht woznicá.
17: Auxo geníz hyrt Gęlopás.
18: Axis Achśe Oś.
19: Bige karnn káry.
20: Bubulcus kue hyrt. íkotopás.
21: Caprarius tzygen hyrt koziarz.
22: Calcar Sporn oftrogi.
23: Cingula fattelgurt Poprąg.
24: Currus wagen woz.
25: Foffor Greber Grubarż.
26: Flagellum Geyśfel Bicz.
27: Frenum tzaum vzdá.
28: Habena tzuigel wodza.

strona: 15

VM LINGVARVM.

15

- 1: Helcium chomet chomąto.
2: Lorum Gebiśz wędzidło.
3: Mango Rošteucher Roftucharz.
4: Meśfor Medrer żeńcá.
5: Mulio Maulhyrt Mułopás.
6: Opex fattelbogen fiodłowy łęk.
7: Opilio ícheffer Owczarz.
8: Ortulanus Gertner Ogrodnik.
9: Pałtor Hyrte Páłtyrz.
10: Plauſtrum Fuder woz.
11: Radius ípeich íspicá kołowa.

- 12: Rota Rad koło.
13: Rotaleum wagenfchmer máz.
14: Seminator feher Rofiewącz.
15: Sella fattel fiódło.
16: Siluanus waldman Lefnik.
17: Strepa ftegreyf ftrzemię.
18: Subulcus fchweynhirte fwinopás.
19: Subfellium pamft podkład.
20: Themo deychfel Dyffel.
21: Vehiculum fchliten fánie.
22: villicus fcholteys włodarz.

23: De agris 2 fuis pertinētis.

24: Von den Acker vnd yrer tzuhorung.

25: O Roli y iey przyfłucháynofciach.

- 26: Allodium forbrig folwárk.
27: Aratrum Pflug pług.
28: Burris Beytel Kroy.

strona: [15]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Burtea reutel koficá.
2: calamus Halm Zbło.
3: campus feld Pole.
4: capeta fchober brog.
5: cenfus tzyms plát.
6: curia Hoff Dwor.
7: Decima tzehend Dziefięciná.
8: falx fichel Sirp.
9: falcastrum fenfe Kofá.
10: fodilis rubegabel Motyká.
11: fofforium grabeyfen rydel.

- 12: frumentum getreyde zboże.
13: furca gabel widły.
14: horreum íchewne ítodolá.
15: Iuger gewene Stáiánie.
16: Manipulus garbe Snop.
17: Menfura Mos Miárá.
18: Melfis íchnidt żniwo.
19: Meta gemercke známię.
20: Metreta Metz miárá.
21: Modius Virteyl Korzec.
22: Palea Sprew Plewá.
23: raítrum rechen Grábie.
24: Sarcina Burde brzemię.
25: Seges Sadt Siánie.
26: Semen íamen Náíienie.
27: Stipula ítopel ciernińko.
28: ítramen ítro íłomá.

strona: 16

VM LINGVARVM.

16

- 1: fulcus forche Zagon.
2: Vfus Nutz Pożytek.
3: Vomer Pflugeyfen Lemieź.

4: **de frumētis 2 legiminibus**

5: **Von dem getreyde/vnd tzumufen.**

6: **O Zbożu y iárzynach**

- 7: Alleum knobloch Czońnek.
8: Anetum Tylle Anyż.
9: Ariíta kornehr | kłog [lege: kłos]
10: Caulis kraut Kápuťá.
11: Auena haber Owies. Canapus hanf Siemieniec.

- 12: Ceba tzwyppeľ Cebulá.
13: Faba Bon Bob
14: Far Mehl Mąká.
15: Fenum Hew Siáno.
16: Feniculum Fenchel kopr włofki.
17: Folliculus hulſe Luſftzyná.
18: Gramen Gras Trawá.
19: Hordeum Gerſte Ięczmien.
20: Humulus hoppe chmiel.
21: Legumen gemus Iárzyná.
22: Lens Lynſen Soczewicá.
23: Linum Leyn Len
24: Lolium Rattenkraut Kąkol.
25: Maguderis kulſtrung Głąb.
26: Milium hyrlz Iągły.
27: Naſturcium Krefſe Rzerzuchá.

strona: [16]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Olus Kraut kápuſtá.
2: Oryza Reyłz Ryż.
3: Paſtinaca kreycelmer Páſternak.
4: Papauer Mohe Mák.
5: Petroſelinum. Peterfylge Pietrułfká.
6: Piſum Erbs Groch.
7: Ptiſanna Maltz Słod.
8: Porrum Aſchlauch Luk.
9: Puls Brey krupy.
10: Raphanus Reticht Rzodkiew.
11: Rapa Ruben rzepá.
12: Saluia Salben Szálwia.

13: Siligo Korn żyto.

14: Spica Ehr kłos.

15: Spicula Ehrleyn kłofek.

16: Triticum weys Pffenicá.

17: Vitia wyk wiká.

18: **de herbis: florib. 2 arōatib.**

19: **Von den kreuten/blumern/vnd wol=**

20: **richenden kreutern.**

21: **O ziołach/kwiećiu/ y woniáiących rzeczach.**

22: Abfínthium wermut Piołunek.

23: Abrotanum Stainwurtz Drzewko.

24: Agrimonia oderminge rzepik.ftárczek.

25: Alloes Alloe Alloe.

26: Amaracus Meyeran Máieran.

27: Antidotum Gyfft Iad.

28: Angelica Engeliwurtz Dzięgiel.

strona: 17

VM LINGVARVM.

17

1: Anifum Anes Anyż.

2: Apoteca Aptek Apteká.

3: Apium Epich Opich.

4: Artemifia Beyfus Bylicá.

5: Aroma volrichendt kraut woniáiące ziele.

6: Atriplex Melde Lobodá.

7: Barba iouis hauřzwurtz Roiownik.

8: Benedicta benedictwurtz Benediktá.

9: Beta Romifcher kul Cwiklá.

10: Brařfica kulkraut zielona kápuřtá.

11: Buglořfa Ochřentzung wołowy ięzyk

12: Borago burryřch borag.

- 13: Calta kornblum blawát.
- 14: Camphora campffer kamforá.
- 15: Camellus hermelin blumen. Rumien.
- 16: Camepitheos. vorgis mein nicht niezápominay mię.
- 17: Carduus Diftel Rzep.
- 18: Celidonia íchelwurtz Gorzekwiát.
- 19: Centaurea Taufenschon Centurzya.
- 20: Chariophilus Negelblum Gwoździk.
- 21: Cicuta wytrych Kmin.
- 22: Cynoglossa huns tzung Pfi ięzyk.
- 23: Cynamonum cymedrynt cynámon.
- 24: Cordum grumet Potraw.
- 25: Coriandrum coriander Koryánder.
- 26: Crocus fafferblum Száfran.
- 27: Cucumer Plutzer Málon.
- 28: Cucurbita Korbes bániá.

C

strona: [17]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Electuarium. latweg lekwarz.
- 2: Elleborum Nyłzwurcel ciemierzycá.
- 3: Emplastrum. pfláster plałtrzyk.
- 4: enula campana. Olandtwurtz. Oman.
- 5: Efula wolffs milch wilcze mleko.
- 6: Flos blum Kwiát.
- 7: Flofculus blumleyn kwiatek.
- 8: flores miríftici. mułcatblū. mułłcatoui kuiát
- 9: Fragum ertber poziemki.
- 10: Gentiana entian Goryczká.
- 11: Glycirriza Lakrytz lakrycyá.

- 12: Herba Kraut Ziele.
- 13: Ifopus Ifop Izop.
- 14: Iuncus Sembd Sit.
- 15: Iuſquiamus Piſſenkraut bieluu.
- 16: Lauendula Lauendel L wend .
- 17: Lappa Klet Lopian.
- 18: Liguſticum Lubſtuckrl Lubieſſczyk.
- 19: Lilium Lilge Lilia.
- 20: Malua Papeln Slaz.
- 21: Mandragora Alraun Pokrzyk.
- 22: Mel honig Miod.
- 23: mel harundinis. tzucker kandy. lodouy cukier
- 24: Meliſa Mellis K dzidlnik.
- 25: Menta Myntz Mi tk .
- 26: Millefolium Garbe Polny kmin.
- 27: Narciffus braunlilge brun tna lilia
- 28: Nux miriſtici. Muſcatnuſſe Muſſkat.

strona: 18

VM LINGVARVM.

18

- 1: Odor Geruch wonno c
- 2: Origanum wolgemut Lebiotk .
- 3: Pampinella bibmel Biedrzeniec.
- 4: Pentaphilon. Funffynger Pi c liſtow.
- 5: Pillula Pille Pilu k .
- 6: Plantago weg breyt Babk .
- 7: Pulegium Polen Polen.
- 8: Porrum A chlauch Luk.
- 9: Portulaca Porgel kurza nog .
- 10: Radix worcel korze .
- 11: Roſa Roſe Roza.

- 12: Rozmarinus Roſmarien rozmáryn.
- 13: Ruta rautten rutá.
- 14: Saxifraga ſteynbroch. łomikámień.
- 15: Scolopendria. hirfentzunge. Ieleni ięzyk.
- 16: Sacarum Czucker cukier.
- 17: Serpentina Natterwurtz wężownik.
- 18: Serpillum quendel mácierza duſſká
- 19: Sertum krantz wieniec
- 20: Synapis Senff Gorczycá.
- 21: Syropus Tranck Syrop.
- 22: Solatrum nachtfchadt Píinki.
- 23: Trifolium Klyblat Mákowki.
- 24: Tribulus Dyſtel Ofet.
- 25: Thus weyroch kádźidło.
- 26: Tyriaca dreyacker Dryakiew.
- 27: Thimiana Trociſko Troćiſká.
- 28: Valeriana Baldrian Kozłek.

C ij

strona: [18]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Viola Feylke Fiołek.
- 2: Vlua ſchylff rogoz.
- 3: virga paſtoris. Rodiſtelnn Szcotki.
- 4: Vnguentum Salbe Máć.
- 5: Vrtica Neſſel Pokrzywá.
- 6: Zynziber Ingwer Imbier.
- 7: **De vineis z hortis.**
- 8: **Von garten vnd wein garten.**
- 9: **O Winnicach y o ogrodach.**
- 10: Acinus weynber kern. winna koſtká.

- 11: Acinatium weynhefen winne drożdże
- 12: Botrus weyn traube grono.
- 13: Cacumen wyppel wierzch.
- 14: Cerafus. kyrfchenbaum. wifniowe drzewo.
- 15: Coctanus quittenbaum Piguá.
- 16: Cortex Rynde Lub.
- 17: Ficus feygenbaum figowe drzewo
- 18: Folium Bladt Lift.
- 19: Fructus frucht Owoc.
- 20: Laurus Lorberbaum. bobkowe drzewo.
- 21: Ligator Bynder więzacz.
- 22: Lubrica weinletter. winna podporá.
- 23: Morus Maulberbaum. Morufz.
- 24: Muftum Moft Mofzcz.
- 25: Nucleus Kern Iądro.
- 26: Oliua Olbaum oliwne drzewo.
- 27: Pampinus weynblatt winny list.

strona: 19

VM LINGVARVM.

19

- 1: Perficus pffyrskenaum. Brofkiniá.
- 2: Planta pflantz íczep.
- 3: Pomerium baumgarten Sad.
- 4: Populus papelbaum Topolá.
- 5: Prunus pflaumbaum. Sliwowe drzewo.
- 6: Pyrus birnbaum Gruřká.
- 7: Ramus Zweyg Rozgá.
- 8: Teftá řchal Lufká.
- 9: Torcular Pres Práá.
- 10: Truncus Klotz Kloc:
- 11: Vinea weyngarte winnicá.

- 12: Virga rut Pręt.
- 13: Virgula Ruthleyrn Prątek.
- 14: Virgultum Geftreuch chroft.
- 15: Viridarium Grafzgarten Trawnik.
- 16: Vitis weynftock winna máćicá
- 17: Vua weynber winna iagodá.

18: **De arboribus.**

19: **Von dem gefchlecht der beume**

20: **O rodzáiu drzewá rozlicznego.**

- 21: Abies Thann Iedlá.
- 22: Acer fladerbaum Klon.
- 23: Alnus Erlen Olśa.
- 24: arbor Lignum. baum Drzewo.
- 25: Arbuſculus baumleyn Drzewko.
- 26: Arundo Ror Trzcíná.
- 27: Betula byrckbaum brzozá.
- 28: Caftanea keftenbaum. káltánowe drzewo

C iij

strona: [19]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Carectum Gebeck Porembá.
- 2: Caudex Block Pień.
- 3: Cedrus cederbaum Cedr.
- 4: Cydonius quittenbaum pigwowe drzewo
- 5: Cornus haynbotenbaum. Głóg.
- 6: Corylus hafelſtaude Leſfczyná.
- 7: Cupreffus cypreffenbaum. Cyprys.
- 8: Efulus Myłpelbaum Iemiołá.
- 9: Fagus buchen buk.
- 10: Fragum Erdber poziemki.

- 11: Fraxinus efchenbaum Iefień.
- 12: Hedera Epe bluffcz.
- 13: Ibex byrcken brzozá.
- 14: Iuniperus. iachendelbaum. Iáłowiec.
- 15: Labrufca weinreb Agreft.
- 16: Liber Baft Lyko.
- 17: Malus Appelbaum Iábłoń.
- 18: Nemus Pufch Gay.
- 19: Nux nufzbaum orzeffyná.
- 20: Oculus baumknopff Pączek.
- 21: Oleafter wilder olbaum. Płowa [*lege: płona*] oliwá.
- 22: Pinus Kynbaum Sofná.
- 23: Papyrus Mehr bladť Morfki liť
- 24: Palma datelbaum pálmowe drzewo.
- 25: Platanus Ahorn Iáwor.
- 26: Picea Pechbaum ímolne drzewo.
- 27: quercus Eychē Dąb.
- 28: Salix weyde wirzbá.

strona: 20

VM LINGVARVM.

20

- 1: Sambucus holunderbaum. bez.
- 2: Spongia Schwamp Hupká.
- 3: Styps Stam Pniak,
- 4: Suber kornbaum korkowe drzewo.
- 5: Surculus Zweig Látorořł.
- 6: Taxus Eynbenbaum. íis.
- 7: Tilia Linde Lipá.
- 8: Tremulus Eřpenbaum Osiká.
- 9: Vlva Schylff mieczyki.
- 10: Vlmus Ruřťbaum Tyká.

11: De hominis #tibus 2 etate

12: Von den glidern des menſchen/ vnd aldern.

13: O członkach człowieczych y letności.

14: Actus beweglykeyt Skłonność.

15: Adeps Schmalcz Smalec.

16: Adoleſcens Iunglyng Młodzieniec.

17: Adoleſcentia Iugent Młodość.

18: Aluus bauch brzuch.

19: Annularis fingerring. pierſcienny pálec.

20: Anus Arſch Rzyć.

21: Anus Alt weyb bábá.

22: Anhelitus Odem Oddech.

23: Anima ſeel Duffá.

24: Appetitus ſinlyckeit chęć.

25: Arteria Adermader Oddyſſna żyłá.

26: Aruina ſchmer Sádło.

27: Auris Ohr vcho.

28: Auricula vrlepleyn vchowoy chrzęstek.

C iiij

strona: [20]v

DICTIONARIUS TRI=

1: Auditus gehor ſłuch.

2: Barba bart brodá.

3: brachium Arm Rámiono.

4: Caput Haupt Głowá.

5: capillus haupthar głowny włos.

6: Caluaria hyrſchaln Lyſiná.

7: Calx verſze Piętá.

8: Cani gro hor Siwe włoſy:

9: Canus Gro Siwy.

- 10: Canicies greheyt Siwość.
11: Cartilago knorpelbeyn chrzęstek.
12: Cerebrum gehirn Mozg.
13: Cerebellum gehirnleyn Moźdżek.
14: Cefaries Menſch har Ludzkie włoſy
15: cicatrix Narbe bliźná.
16: collum Hals Szyia.
17: coma frawen har. niewieſćie włoſy
18: conſcientia Gewiſſen Sumnienie.
19: cor hertze Serce.
20: costa Rybe Zebro.
21: coxa huff Vd.
22: crinis har włoſ.
23: crus ſchinbeyn Goleń.
24: crinea ſchwart głowia ſkorá.
25: criſpicies krauſz har kędzierze.
26: cubitus elebogen łokieć.
27: cutis haut kožia ſkorá.
28: Dens tzan Ząb.

strona: 21

VM LINGVARVM.

21

- 1: dēs maxillaris. bactzan trzonowy ząb
2: Dextera recht handt Práwicá.
3: Decrepitus Alt man Strych.
4: Digitus Fynger Palec.
5: Digitulus Fyngerleyn Páluffek.
6: Dorfum Rucken Grzbiet.
7: Facies Angeſicht Oblicze.
8: Faux ſchlundt Páſſczeká.
9: Fel Galle Zość.

- 10: Femina weyb Zoná
- 11: Feminus weyblich Niewiełciuch.
- 12: Femur Lenden Łędzwi.
- 13: Frons Styrnn czoło.
- 14: Genu knye koláno.
- 15: Gibbus Puckel Garb.
- 16: Gingiua tzanfleyfch Działá.
- 17: Gula Fras Lákotá.
- 18: Gurgulio Gorgel krtań.
- 19: Guftus Gefchmack Smák.
- 20: Guttur kel Gárdło.
- 21: Homo Menfch człowiek.
- 22: Homuntio Menfchleyn człowieczek.
- 23: Humerus fchulder Ramię.
- 24: Humanitas menfcheyt człowieczeństwo.
- 25: Humanus menfchlich ludzki.
- 26: Idioma Sprach Rzecz.
- 27: Iecur Leber wątroba.
- 28: Index tzeyger fkanzuiący pálec.

C v

strona: [21]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Ingenium. naturalich vorftand. dowcipność.
- 2: Ingeniofus fynreych Dochćipny.
- 3: Intellectus vorftandt rozumienie.
- 4: Inteftinum Darm Ielito.
- 5: Iuuentus Iugent Młodź.
- 6: Iuuenta Medleyn Dzieweczka.
- 7: Labia lippe wárgi.
- 8: Lachryma Thren Lzá.

- 9: Lachrymula Threnleyn Lzezka.
10: Latus Seyte Bok.
11: Lingua tzunge Ięzyk.
12: Mala wang Iagodá.
13: Mamma tzyce cycek. futek.
14: Mamilla tzytzleyn cycafzek.
15: Manus Hand ręká.
16: Mandibula backen czelufć.
17: Maſculus knebleyn lámiec.
18: Medius mittelfinger Srzedni pálec
19: Medulla marck Mozg.
20: Mens Gedanck Myśl.
21: Mentum kynne Podbrodek.
22: Memoria gedechtniſz Pámieć:
23: Membrum Glidt członek.
24: Mulier fraw niewiałtá.
25: Nares naſenlocher nozdrze.
26: Nafus naſe nos.
27: Nates Arfzbacken Podrzytki.
28: Neruus ſpanoder wielka żyłá.

strona: 22

22

VM LINGVARVM.

- 1: Neuus Mol známie.
2: Oculus Auge Oko.
3: Occiput nacken tył głowny.
4: Odoratus Geruch powonienie
5: Os oris Mundt włtá.
6: Os offis Beyn Kość.
7: Ofſeus beytig koſciány.
8: Ofculum Kus pocałowanie.

- 9: Palpebra Augenbrun powieká.
10: Palma flachshandt Dłoń.
11: Palatum Gumen podniebienie.
12: Papella tzycen warcel futek.
13: Pectus bruft Piersi.
14: Pectusculum. bruftleyn Pierficzki.
15: Pedica tzyhe nogowy pálec
16: Pes gantz fchenckel Cála nogá.
17: Planta fole podeffwá.
18: Poplex knyfcheyben czáfki.
19: Pollex Daume wielki pálec.
20: Precordia. netz des hertzes. błonká fercowa
21: Pugnus fauft Pięć.
22: Pulmo Lung płuce.
23: Pupilla Augenappel Zrzenicá.
24: Puer kynd Dziecię
25: Pueritia kyndheyt Dzieciństwo.
26: Puella medleyn Dzieweczká.
27: Purulentus eyericht Ziątrzony
28: Ratio vornunfft Rozum.

strona: [22]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Renes Nyrnn Nyrki.
2: Ruga runtzel Zmarfk.
3: Saliua Speychel Sliná.
4: Sanguis blut Krew.
5: Sanies vorftocktblut zákázona krew
6: Scapula fchulderblat Plecy.
7: Scrotum hudenfeckel Molffenki.
8: Senex Alt menfch ftáry czlowiek

- 9: Senecta Alder Stáročć.
10: Sermo Rede Mowá.
11: Siniftra linckhand lewicá.
12: Sinciput. vorderteyl des hauptes. Skroń.
13: Spuma íchaum Piáná.
14: Splen Myltz Sleżioná.
15: Stercus Dreck Gowno.
16: Stomachus Magen Zołądek.
17: Sudor íchweys Pot.
18: Sura wad Lyft.
19: Tactus Antaftung Dotknienie.
20: Talus knochen koftká.
21: Tefticuli hudeleyn Iaycá.
22: Tempora íchlaff íkroń
23: Trica tzopff wárkocz.
24: Tuber geíchwolft Puchliná.
25: Vena Oder Zyła.
26: Venula Ederleyn żyłká.
27: Vertex íchyttel Pąćiec.
28: Vesica Blas Pęcherz.

strona: 23

VM LINGVARVM.

23

- 1: Vir Man Mąż.
2: Virilis Menlich Mężny.
3: Virgo Iunckfraw Pánná.
4: Virgineus Iunckferlich Pánieńki.
5: Vifus Geficht Widzenie.
6: Vita Leben Zywort.
7: Vmbilicus Nabel Pępek.
8: Vnguis fingernagel Páznogieć.

9: Voluntas wyll wolá.

10: Vox ftymme Głos.

11: Vrina harm Mocz:

12: vua hals bladt gardziel.

13: **de habitudinibus corporū**

14: **Von gestalt der leybe.**

15: **O poſtáwach ciała człowieczych.**

16: Auritus groſzoricht vcháty.

17: Balbus ſtamler zaiąkliwy.

18: Barbatus berticht brodáty.

19: Blefus liſpeler ſſepietliwy.

20: cecus blindt Slepy.

21: claudus hynckend kuláwy.chromy.

22: craffus feyſtmenſch tuczny. tłuſty.

23: fronto groſtyrnycht czołowáty.

24: Gibbofus puckellicht Gárbáty.

25: Humilis nyderigmenſch. Niłki.

26: Imberbis vnbarticht Nie brodáty.

27: Labro lippicht wárgáty.

28: Lentigo ſprencklicht Piegá.

strona: [23]v

DICTIONARIUS

1: Lentiginofus. Mollich Piegowáty.

2: Macer mager chudy.fuchy.

3: Mancus einhendickt Iednoręki.

4: Mutus Stum niemy.

5: Nanus zwerg kárzeł.

6: Nafutus neficht nofáty.

7: Pedo groſz fułlicht wielgonog.

8: Procerus hō. hoch menſch wyfoki.

- 9: Pulcher hubsch piękny kraśny.
10: Rectus geradt prośty.
11: Ruffus rotfochślycht liśowáty.
12: rugofus runtlicht mářkowáty.
13: Simus flachneficht plářkonofy.
14: Strumofus kropfficht Gářłowáty.
15: Surdus Taub Głuchy.
16: Turpis hezlich Zádny.
17: Tremulus tzyttericht Drźliwy.

18: **De Auibus.**

19: **Von den Vogeln. O ptakoch.**

- 20: Acredula nachtigal Słowik.
21: Accipiter habicht Iaśtrząb.
22: Ala flugel śkrzydło.
23: Albumen weyśzey białek.
24: Alauda lyrch Skowronek.
25: Anas Ent kączká.
26: Anaticula endtleyn kączeczká.
27: Anfer Gans Gęś.
28: Aquila Adeler Orzeł.

strona: 24

- 1: Ardea reyger czáplá.
2: Auis vogel ptak.
3: Auicula vogeleyn ptaśfek.
4: Auiarius vogeler ptaśfnik.
5: Bubo buhu puchącz.
6: Butorius rephun Iárząb.
7: Canapeus henffling Mąkolągwą.
8: Capus kapphan kápłun.

- 9: Carduellus łtigelitz Szczygeł.
10: Cignus łchwan łabęć.
11: ciconia łtorch czáplá.boćian.
12: cipfelli maurłchwalmen. Girzykowie.
13: columbus Tewber Gołáb.
14: columba Taube Gołębicá.
15: coruus Rab kruk.
16: cornix kroe Wroná.
17: coturnix Wachtel przepiorká.
18: criřta camp grzebień.
19: criřtula kemleyn grzebyk.
20: cuculus kuckuk żegżułká.
21: carruca Grałmuck piegzá.
22: Falco Falck Sokół.
23: Fenix Fenix Ogniwaczek.
24: Fringuilla Finck Ziębá.
25: Gallus Han kogut.kur.
26: Gallina Henne kokofz.
27: Gallinarium Huner haus kurnik.
28: Garrulus nusher Soyká.

strona: [24]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Grus kranch Zoraw.
2: Grips greyf Nog.Gryff.
3: Herodius blaufus rarog.
4: Hirundo łchwalme Iałkołká.
5: Mergus Teucher Norek.
6: Merops grunner łpecht. Zołná.
7: Merula Amfel drozd.kos.
8: Miluus Ahr kaniá.

- 9: Motacilla waffer fteltz Plifká.
10: Mułcicapa fligenuaher Ludárká.
11: Nefotrophium Entenftal Káczy chlew.
12: Nidus Neft gniazdo.
13: Nidulus Neftleyn gniázdko.
14: Nifus Sperber Krogulec.
15: Noctua Ewl Sowá.
16: Nocticorax Nachtrabe nocny kruk.
17: Ouum Ey Iáie.
18: Ouulum Eyleyn Iáieczko.
19: Parix Meyffe fikorá.
20: Paffer fperling wrobl
21: Pafferculus Iung fperling wroblík.
22: Pauo Pffaw Paw.
23: Pellicanus Pellican Pellikan.
24: Penna feder Pioro.
25: Perdix Hafelhun kuropátwá.
26: Phafianus Phafant ćietrzew.
27: Philomena Nachtigal Słowik.
28: Picus Specht Dzięćioł.

strona: 25

VM LINGVARVM.

25

- 1: Pica Alafter Sroká.
2: Plume pflumfedernn Mech.
3: Pfitachus Siticht pápugá.
4: pullus Iung vogel młody ptáffek.
5: Pigargus Trapp Dropia.
6: Regulus kunglin krolík.
7: Roſtrum ſchnabel Ptáffy nos.
8: Roftellum ſchnabeleyn Nofek.

- 9: Saix tzeyłkie Czyłz.
10: Strutio ftraus ftrus.
11: Sturnus ftar ffpak.
12: Turtur turckeltawbe Gárlicá.
13: Turdus krannach vogel. Iemiołuch.
14: Turdella droffel Drozd.
15: Vespertilio Fledermaus Nietopyrz.
16: Vitellus Toter żółtek.
17: Vnguis klaen Páznogieć.
18: Volatile geflugel lataiące.
19: Vpupa wyderhoppe Dudek.
20: Vultur Geyr Sęp.
21: Caffita Goltammer Strnadl.

22: De genere animalium.

23: Von den gefchlecht der thier.

24: O zwierzętach rozlicznych.

- 25: Agnus Lampp Bóran.
26: Agnellus Lemleyn bóráneć.
27: Animal Thyer Zwierzę.
28: Aper wyldefchweyn. dziki wieprz.

D

strona: [25]v

DICTIONARIUS

- 1: Aries wyder Skop.
2: Afinus Efel Ofieł.
3: Afina Efelyn Oflicá.
4: Beftia fchedlich thyer. fškodliwe zwierzę
5: Bos Ryndt woł.
6: Bubulus puffel báwoł.
7: Camellus kemmeltyer wielbłęd.

- 8: Cantherius walach wálách.
9: Canis hundt Pies.
10: Caniculus hundleyn łfczenieę.
11: Canicula bergleyn Suczká.
12: canis venaticus. Iaghundt. łowny pies.
13: canis meliteus. iungfraw hundlein. pánieńfki piefek.
14: capra tzyge Kozá.
15: capella tzygleyn kozká.
16: capreolus Rybok Młody farn.
17: caper vorfchnitenbock. Cap.
18: caftor Biber bobr.
19: catus katz kotká.
20: ceruus Hyrfch Ieleń.
21: cerua hynde Ielenicá.
22: cercopitecus merkatz morfka kotká.
23: cuniculus kunigleyn krolik.
24: Dama demleyn łáni.
25: Dromedarius. Dromedang Drabarz.
26: Elephas Elephant Słoń.
27: Equus Ros Koń.
28: Equulus Rofzleyn Konik.

strona: 26

- 1: Equa Mherr Kobyłá.
2: equus antecefforius Vorrofz. Lecowy koń.
3: Fera wyldthyer dzikie zwierzę.
4: Gradarius tzeltrofz Inochodnik.
5: Grex Herde Trzodá.
6: Heritius Igel Ież.
7: Hinnulus Iung hyrfz Młody ielonek

- 8: Hircus bock kozieł.
9: Hirta kuehar krowia fierć.
10: Iumentum Arbet vich dobytek.
11: Lacerta hedechs Iáífczurká.
12: Lana wolle Wełná.
13: Leena Lewyn Lwicá.
14: Leopardus Leopard Leopárd.
15: Leo Lewe Lew.
16: Lepus Hafe Záięc.
17: Lepuśculus Heſzeleyn záięczek.
18: Linx luchs Oſtrowidz.
19: Lupus wolff wilk.
20: Lupa wolffyn wilczycá.
21: Lutra otter wydrá.
22: Mulus maulefel Muł.
23: Mula Maulefelyn Mulicá.
24: Murilegus katter Kot.:
25: Mus Maus Myłz.
26: Muſtella wyfel Láficá.
27: Muto ſchops Skop.
28: Onager waldefel Leſny ofieł.

D ij

strona: [26]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Ouis ſchaff Owcá.
2: Panthera Pantherthyr Ryś.
3: Pardus Pard Pard.
4: Pecus Vych Bydło.
5: Porcus ſchweyn wieprz.
6: Porcellus ſchweynleyn wieprzek.

- 7: pullus eqinus. rosz fullen Zrzebię.
8: pullus afininus. Efelfullen Ofielek.
9: Putorius Marder Kuná.
10: Ratus Rhat Szczurek.
11: Sciurus eych hornn wiewiorká.
12: Seuum vnflit Loy.
13: Simius affe małp łámiec.
14: Simia effyn małpa.łámicá.
15: Sorex Spic maus wodna myłz.
16: Sus Saw Swiniá.
17: Suſculus Ferckeleyn Profiátko.
18: Talpa Moltworff Kret.
19: Taurus ſtyer Byk.
20: Tygris Tygerthyr zambr.
21: Vacca kue krowá.
22: weruex hammel ſkop.
23: Verres eber kiernos.
24: Vertagus wyndthund chárt.
25: Vitulus kalp ćiełę.
26: Viuerra hermleyn gronoſtay.
27: Vnicornus eynhornn Iednorożec.
28: Vrfus Behr Niedźwiedz.

strona: 27

VM LINGVARVM.

27

- 1: Vrfá Behryn niedzwiedzicá.
2: Vulpis Fuchs Lis.
3: Vulpecula Fuchſleyn liſfká.

4: **De vermibus 2 monſtris.**

5: **Von wurmen vnd merwundern.**

6: **O robakoch y morfkich dziwoch.**

- 7: Acer wachśwurm wońkowy czerw
- 8: Albica Alb morá.
- 9: Aluearium bynńtock VI
- 10: Amazones menliche weyber. Męźátki.
- 11: Apis byn Pczoła:
- 12: Aranea Spyn Páiąk.
- 13: Bafilíficus Bafilífck Bázylífek.
- 14: Bibio weynwurm winny robak.
- 15: Brucus kefer chrząńcze
- 16: Bombex Seydenwurm. iedwábny robak.
- 17: Buffo krot zła żábá.
- 18: Cinifex watcze Plufkwá.
- 19: Cinomia hunńflige Pśia muchá.
- 20: Coluber holtznatter drzewny wąż.
- 21: Crabro horlitz Sirfśeń.
- 22: Cuculio kornwurm żytny czerw.
- 23: Culex Mucke komor.
- 24: Draco Trach śmok.
- 25: Eruca raupe gąńienicá.
- 26: Erigulans tzecke Klefńcz.
- 27: Extalus Onknochen Bezkoft.
- 28: Formica Omes Mrowká.

D iij

strona: [27|v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Fucus Hummel czerw.
- 2: Gnanus tzweg kárzeł.
- 3: Gryllus Heymil Swirczek.
- 4: Hydrus wańfer śchlang. wodny wąż.
- 5: Lens Nyfz Gnidá.

- 6: Limax Schneck Slimak.
- 7: Locusta hewfchrek konik.
- 8: Lumbricus Spulworm Głiftá.
- 9: Lumbricus Regenworm. deffczowy robak
- 10: Miraculum wunder Dziw.
- 11: Miro wyldman Dżiki mąż.
- 12: Monstrum mher wunder. Potworá.
- 13: Monoculus Eynogiche Iedno oki.
- 14: Mufca Flige Muchá.
- 15: Nereides wafferman wodny mąż.
- 16: Papilio molckendipp Motyl.
- 17: Pediculus Laus wefz.
- 18: Pigmeus tzwergk Piędzimężyk.
- 19: Pilofus Rauch kořmáty.
- 20: Prodigium Erfchreckunge wielki dziw.
- 21: Pulex Floch Pchłá.
- 22: Puliculus Flochleyn płeřfká.
- 23: Rana frofch żábá.
- 24: Rařcula fyltz laus wřfoły.
- 25: Rubeta laub frofch leřna żabká.
- 26: Sanguifuga Egel Piyawká.
- 27: Scarabeus Schroter Ielonek.
- 28: Scorpio Scorpion Niedziadek.

strona: 28

- 1: Serpens řchlang wąż.
- 2: Tabanus kueflige krowia muchá
- 3: Tapula wářer gems wodny ćieluch
- 4: Teredo holtzwurm drzewiány czerw
- 5: Terma řpeckmade Mięřny czerw

6: Teftudo ſchlitkroth Zołów.

7: Tinea ſchab Mol.

8: Triton waſſergot wodny bog.

9: Vermis wurm czerw.robak.

10: Vermiculus wormleyn czyrwik.

11: Veſpa weſp Oſſá.

12: Vſia ſchweyn ſwinia weſz.

13: **de coquina 2 fuppellectilib.**

14: **Von der kuchen vnd hauſzrodt.**

15: **O kuchni y rozlicznym gratu.**

16: Abacus credentz tyſch Przedſtolicá:

17: Acetum eſſig Ocet.

18: Acetabulum eſſigkrug Ocetnicá.

19: Ahenum keſſel Koćieł.

20: Ahenulum keſſeleyn Koćiełek.

21: Alarium brantreyte żelázny podkład

22: Ames vogelkorp ptálfy koſz.

23: Aqualiculus Sew trog ſwinie koryto.

24: Arca Thron Truná.

25: Arcula Tronleyn Srunká [*lege*: trunká.]

26: Batillum ſchorholtz. ożok.pogrzebáczká

27: Bulga wetſchger Wácek.

28: Cacabus Stortz Pokrywká.

D iiij

strona: [28[v

DICTIONARIUS TRI=

1: Cadus eymerweyn wiádro winá.

2: Calix uitreus. trinck glas Sklenicá.

3: Calathus Spynnelkorb Prądny koſz.

4: Candelabrum Leychter Swiecznik.

- 5: Caniftrum korb kofz.
6: Caniftellum korbleyn koffyk.
7: Cantharus kandel konew.
8: Carbo kol | Mągl [*lege: wągł*]
9: Ceruical hauptkuffen Poduffká.
10: Cinis Afche Popioł.
11: Clauiger kelner klucznik.
12: Cocus koch kucharz.
13: Coclear leffel Lyffká.
14: Colus rocken kądziel.
15: Cola feygetuch cedzidło.
16: Concha mulde Niecki.
17: Coquina kuche Kuchnia.
18: Cucuma kuppernthop. miedziány gárniec.
19: Cratis Roft roft.
20: Craticula roftleyn Roftek.
21: Cribrum Sipp Rzeffoto.
22: Culter meffer Noż.
23: Cultellus mefferlein Nożyk.
24: Culcitra rauchdecke kołdra.
25: Cuneus Keyl klin.
26: Cunabulum wyge kolebká.
27: Cupa Grofzweynfalz. kuffá winá.
28: Dentiscalpium. tzenfeger Zębidło.

strona: 29

- 1: Digitale fyngerhuth Napárftek.
2: Difcus ícheyb Tálerz.
3: Dolium weyn falz winna fáfa.
4: Ellichnium tochte knot.

- 5: Emunctorium. Abbrech. vrywądło knotowe.
- 6: Fidelia Krugk Zban.
- 7: Filum fadem Nić.
- 8: Follis blofbalck miech.
- 9: Folliculus blofbelcklein mieffek.
- 10: Fulcra bedtftadt Łoźnicá.
- 11: Fuligo roft Sádze.
- 12: Fumigale rauchloch komin.
- 13: Furca Gabel widły.
- 14: Furcilla gebelyn widełki.
- 15: Fufus fpylle wrzećiono.
- 16: Gerula Trage Nofidká [*lege*: nosidła].
- 17: Glomus klewl kłąb.
- 18: Guttus olkruck Oleiowy zban.
- 19: Gutturnium. handfas. Vmywądło.
- 20: Hydria wałferkruck wodny zban.
- 21: Inreniculum beuteltuch Pytel.
- 22: infurnibulum. ſchoffe chlebna łopátá.
- 23: Laterna Latern Láternia.
- 24: Lebes Tygel Rynká.
- 25: Lectus Betthe łóże.
- 26: limen ſchwelle Prog.
- 27: lintheamen leyloch Przeſćierádło
- 28: lucerna Funtze kágániec.

D v

strona: [29[v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Malleus hammer Młot.
- 2: Malleollus Hammerleyn Młotek.
- 3: Mantica weydfack Mántyká.

- 4: Mantile Handtuch Ręcznik.
- 5: Mappa Tyfchtuch Obrus.
- 6: Mappula Tyfchtuchleyn. Obrufek.
- 7: Matula fechtopp Szczak.
- 8: Menfa Tyfch Stoł.
- 9: Modius ſcheffel czwiertnia.
- 10: Mola Mul Młyn.
- 11: Mortarium Morfel Moździerz.
- 12: Muſcurarium fligenwedel Oganká.
- 13: Muſcipula Meufzfal łápká.
- 14: Naſſa fyſchreys wirſſa.
- 15: Obba legel łagwicá.
- 16: Olla Topp Gárniec.
- 17: Oenophorum. weynkanne winna konew.
- 18: Orbiculus Keulich teller. okrągły tálerz
- 19: Orca tzuber Cebr.
- 20: Pala Schaufel łopátá.
- 21: Panarium btothkorp chlebny koſz.
- 22: Patina Phan Panew.
- 23: Patella Pfenleyn Panewká.
- 24: Paropſis ſchuffel Miſa.
- 25: Peniculus ſhurtztuch Fártuch.
- 26: Peluis Becken Miednicá.
- 27: Piſtellum ſtoffel Tłuk.
- 28: Pixis Buchs Puſſká.

strona: 30

- 1: Poculum Becher Kubek.
- 2: Puluinus kuſſen wezgłowie.
- 3: Radius ſtreychholtz ſtrychulec.

- 4: Rafrum rechen Grábie.
5: Rhombus Spul Cewká.
6: Saccus Sack wor.
7: Sartago brotphanne brotfánná.
8: Saliuum faltzfas Solnicá.
9: Salillum faltzfesleyn Solniczká.
10: Scamnum banck łáwá.
11: Scafum íchaff Szkopiec.
12: Scintilla funckeleyń Iłkrá.
13: Scopa bešem Miotłá.
14: Scobes Aufzkerycht Smieći.
15: Securis beyl Siekierá.
16: Securicula benleyn siekierká.
17: Sedile fydel Zydlá.
18: Sella Stul Stolec.
19: Speculum Spygel Zrciádło.
20: Spondilus wyrteł Przełłęk.
21: Stragulum Detzcke Deká.
22: Sulfurata íchwefellicht íarczanká.
23: Suppellex haufzradt domowy grat.
24: Talea Kerbholtz karb.
25: Tapes Tebicht kobierzec.
26: Tinna Thonne Tunná.
27: Tirogneftis Reybeyfen Tárło.
28: Titio brandt Głównia.

strona: [30]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Tribulum reybkcul wierćioch.
2: Tripes dreyfus Trzynog.
3: Trulleum handfas Vmychádło [*lege: umywadło*]

- 4: Torcular Pres Práfá.
5: Tudicula kochleffel wárzéchá.
6: Vagina ícheyd Pólfwy.
7: vaginula íchaydleyń Pólfwicżki.
8: vas fařz fáfá.
9: vařculum feřzleyń fáfká.
10: venabulum íchweyńřpys rohátyná.
11: veru Bratřpys rořen.
12: verulum bratřpysřleyń rořenek.
13: vertibulum weyřfe motowidřo.
14: vnirotum rather Táki.
15: vrceolus krauřz kruzlig.
16: Vrna Eymer wiádro.

17: de domo 2 partibus eius.

18: Von namen vnd teylen des haufzes

19: O domu y częřćiach iego.

- 20: Angulus wynckel Kąř.
21: Area brandřtadt pogorzeliřko.
22: Archa behelnus záchowáńie.
23: Ařřer Bret Deřká.
24: Atrium vorhaus Sień.
25: Bořtar ochřenřtal wořowy chlew
26: Brařatorium. Maltz haus Sřodownia.
27: Braxatorium. brewhaus browar.
28: Canalis Rynne rynná.

strona: 31

- 1: Cancelli gegitter kratá.
2: caprile geyřtal koziářnia.
3: cardo thurangel zawieřá.

- 4: cafa Pawerhaus dom wiełki.
5: cellarium keller piwnicá.
6: chenobofcion gensftal Gęfi chlew.
7: clauis fchluffel klucz.
8: clauicula fchluffeleyn kluczyk:
9: cloaca fcheyfzhaus fłáhta.
10: clibanus bachofen chlebny piec.
11: columna Sewl Słup.
12: cubiculum kammer komorá.
13: culmen ftrodach fłomiány dách
14: curia hoff Dwor
15: diuerforiū. offenbar herwerck. połpo gołpodá
16: Dolium Bute Kadź.
17: Dolabrum hubel Hebel.
18: Domus Haus Dom.
19: Domicilium. wonung Miełfkánie.
20: Ducillus tzappen czop.
21: Edificium gebew budowanie.
22: Equile Pferdftal Stáynia.
23: Eftuarium kachelftuben Swietnicá.
24: Falange Stange źerdź.
25: Fenile hewftal fienna ftodołá
26: Feneftra fenfter Okno.
27: feneftra vitrea. gláfz fenfter Skláne okno.
28: Focus Herdt Ognifko.

strona: [31]v

DICTIONARIUS TRI/

- 1: Fornacula kachelofen káchlwy piec.
2: Fornax Ofen Piec.
3: Frontifpicium Gybel Szczyt.

- 4: fundamentum Grundfeft Grunt.
5: Girgilius Garnwynde wiyádlá.
6: Gradus ftufe Wfchod.
7: Hara fewftal fwini chlew.
8: Hypogeum Erdquel ftok.
9: Ianua thur Drzwi.
10: Lectifternia bethgewandt Połćiel.
11: Lignile holtz haus fšopá.
12: Lotrix wefcherin Praczká.
13: Ma ale hyrthaus Páłtyrnia.
14: Noftotrophium. entftal Kaczornik.
15: Netrix Neteryn fšwaczká.
16: Officina wergftadt wárftát.
17: Oporotheca Obs gadem Owocnicá.
18: Ouile fchaffftal Owczárnia.
19: Palatium Palaft Páłac.
20: Paries wandt fciáná.
21: Pauimentum Elftrich Piętro.
22: Peffulum Rygel regel.zápierádło.
23: Podium fcheffel fšawlik.
24: Popina Garkuche miefka kuchnia
25: Porta Pfort Fortá.
26: Pofticum hynderthur zadnie drzwi.
27: Prefepium krippe żłob.
28: promptuarium. fpeyfzkammer. Spiżarnia.

strona: 32

- 1: Puteus Galgbron ftudnicá.
2: Scala letter Drabiná.
3: Scandula fchyndel Gont.

- 4: Seps tzaun Płot.
5: Sera fchlos Kłotká.
6: Stabulum ftaal ftáynia.
7: Strapodium ftofack fłomiány wor
8: Taberna Lade budá.
9: Tabula taffel Tablicá.
10: Tectum Dach Dách.
11: Tegula tzygel Cegła.
12: Terebellus Nebiger fvider.
13: Therme warmbadt ćieplice.
14: Teftudo Gewelbe fklep.
15: Tignus Lat Lata.
16: Tonftrina fchergadem poftrzygádlnia
17: Trabs balck Thram.
18: Tugurium Hutte Kucza.
19: valetudinarium. fchhaus Niemocnicá.
20: Vaporarium. Stube Izdbá.

21: **De Vestibus.**

22: **Namen der kleyder. Imioná ffat rozlicznich**

- 23: Amiculum Menteleyn Płalfczyk.
24: amiculum collare. halskoller. Oboyczyk.
25: Armilla Vorfpan Zaponá.
26: Caliptra fchortz fforc.
27: Calceus fchuch Bot.
28: Calceolus fchuchleyn Botek.

strona: [32]v

DICTIONARIUS TRI/

- 1: calceus laneus. Socke Punczochá.
2: calopodium Holtzfchuch Trepki.
3: chlamis reytrock Iezna fuknia.

- 4: caputium kugel Káptur
- 5: cafula kappenrock fuknia z kápica.
- 6: cilicium herenkleydt włofiennicá.
- 7: cingulum gurtel Pás.
- 8: cinctus breytgurtel fferoki pás.
- 9: cyrotheca handfchuch rękáwicá.
- 10: cyclas vnder rock fipodnia fuknia
- 11: corrigia rymen Rzemień
- 12: Diplois tzwifache rock. dwoifta fuknia
- 13: Erarium fenckel nadel Zakowká.
- 14: Falcia wyndel pieluchá.
- 15: Falcie crurules Hofenbynder podwiąłki.
- 16: fibula gurtelryng Przęcáká.
- 17: filcrum fyltz Pilńnia.
- 18: fimbria Gaum podolek.
- 19: Indufium hembd koffulá.
- 20: Liga fenckel wítęgá.
- 21: Limbus gebreme bramy.
- 22: Manica Ermell rękaw.
- 23: Maľtruca hafuck házúká.
- 24: Nodulus knoffel knáfel.
- 25: Ocrea Seyfel fkornia.
- 26: Pallium Mantel Płáľfcz.
- 27: Pannus gewand Sukno.
- 28: Panniculus Tuchleyn Płatek.

strona: 33

- 1: Pellis Haudt kozia fkorá.
- 2: Pellicium Peltz kozuch.
- 3: Penula regenmantel Opończa.

- 4: Pentophila pantoffel pántoflá.
5: Pero bundtŝchuch kurpiel.
6: Pileus Huth czapká.
7: Pileolum huthleyn czapeczká.
8: Plica Fald Fald.
9: Pretexta Borte Tkanká.
10: Purpura. Purpur tuch. Páwłoká.
11: purpura damaŝcena Damaŝchken. Dámáŝfek.
12: quíŝquiliata veŝtis. Scharlat. Szárlat.
13: Rheno Leypeltz kožuŝfek.
14: ŝericum villoŝum. Sammet. Axámint.
15: Solea Sole Podeŝŝwá.
16: Sotular nyderŝchuch Trzewik.
17: Spatus Drot Drot.
18: Tela Leymet Płotno.
19: Tibialia Hoŝen Nogáwice.
20: Thorax Wammes Kábat.
21: Tunica Rock Suknia.
22: tunica pectoralis. Leybrock Sukienká.
23: Velum Furhanck Zaŝloná.
24: Veŝtitus Gekleydet Odziány.
25: Veŝtimentum. kleudung Odzienie.
26: Veŝtis kleydt Szátá.
27: Veŝtis ŝerica. Seydenkleydt. iedwábna ŝátá
28: Veŝtis linea. Leyenkleydt. płócienna ŝátá.

E

strona: [33]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: veŝtis actu picta. Geŝtryckt Dżiana.
2: veŝtis cymatilis Czamlet czámletowáŝátá.

3: Vitta Haube czepiec.

4: **Terrarum gentium 2 ciui=**

5: **tatum vocabula.**

6: **Namen der lender/volcker/ vnd stedte.**

7: **Imioná ziem/ludzi/y miast.**

8: Aduena Fremdling cudzoziemiec.

9: Anglicus Engellender Anglik.

10: Augufta Augfpurg Aufperg.

11: Antuerpia Antorff ántorff.

12: Arctopolis Beon Berno.

13: Argentina ftrafzбург Strazburg.

14: Auftria Ofterreych rákufka ziemiá.

15: Babylon babilonien Bábilonia.

16: Bauaria bayerlandt báworfka ziemiá.

17: Bauarus bayer báwor.

18: Bohemus behem czech.

19: Bononia bononien bononiá.

20: Brabantia brabandlandt. brábantfka zie.

21: Brabanthus brabanth brabánt.

22: Brunfuigium brauntzweyg bruncwig.

23: Britannia Engelland Anglifka zie.

24: Buda Ofen budzyn.

25: Cherfonefus Dennemargt Dunfka zie.

26: Cliuia klefflandt kliwfka ziemiá

27: Cliuius kleffman Kliwik.

strona: 34

1: Colonia koln kolno:

2: Cracouia Krakaw Krákow.

3: Ethiopia Mhurlandt murzyńfka ziemiá

- 4: Ethiops Mhur Murzyn.
- 5: Flandria Flanderlandt fländerfka zie.
- 6: Florentia Florentz florencya.
- 7: Francus Franck Frank.
- 8: Francfordia franckfurth Fráńkford.
- 9: Frifia Fryfzlandt. fryfka ziemiá.
- 10: Frifius Fryfz fryz.
- 11: Friburgum freyburg Fryburg.
- 12: Gallia franckreych Fráńcuřka zie
- 13: Gallus Frantzoz fráńcus.
- 14: Gedanum Dantzck Gdańk.
- 15: Germania Deutfchlandt. niemiecka zie.
- 16: Germanus Deutfcher Niemiec.
- 17: Gretia kricherlandt grecka ziemiá.
- 18: Grecus krich Grek.
- 19: Hařfia Heřland Heřka ziemiá
- 20: Hařfo Hes Hes.
- 21: Hebreus Hebreyer řyd.
- 22: Heluetia řchweyczerland. řřwáycářřká zie.
- 23: Heluetus řchweytzer řřwáycár.
- 24: Herbipolis wurtzburgk witzburg.
- 25: Hierořolyma. Ierufařem Ieruzářem.
- 26: Holandia holandt holándřka zie.
- 27: Holandus holander holándř
- 28: Hungaria vngerlandt węgierřka zie.

E ij

strona: [34]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Hungarus Vnger węgřzyn.
- 2: Iberia Huřpanien hiřpáńřka zie.

- 3: Iudea Iudyn Zydowfka.żie.
- 4: Iulia Iulcherlandt Iucherlańfka
- 5: Italia walschlandt włofka ziemiá.
- 6: Italus wal włoch.
- 7: Itala walyn włofká.
- 8: Leopolia Lewemberg Lwow.
- 9: lithuania lityfchlandt litewfka ziemiá
- 10: Lithuanus litte litwin.
- 11: Liuonia lifftlandt liwfka ziemiá
- 12: Lugdunum Leon lugdun.
- 13: Marcanus Mercker Márgrab.
- 14: Margania Merckland márgrábfska zie.
- 15: Mediolanum: meylantdt medyolan.
- 16: Mifia meyfnerland myfseńfka zie.
- 17: Mifius meyfzner myfśnar.
- 18: Moguntia mentz moguncya.
- 19: Morauia mhererlandt Moráwá.
- 20: Morauus Mherer Moráwczyk.
- 21: Niffa Neyfz Nyfá.
- 22: Norinberga nurenberg nurenberg.
- 23: Padua Padw Padwá.
- 24: Parthenopolis. meydenburg. máydburg.
- 25: Picardus pyckhaufze Pikárt.
- 26: Polonia Polerlandt Polfka ziemiá
- 27: Polonus Pole Polak.
- 28: Pońnania Pońen Poznań

strona: 35

- 1: Pruffia preuſſerlandt Pruſka ziemiá
- 2: Prutenus Preuſz Prus.

- 3: Ratifpona regenfpurg regenfpurg.
4: Renenfis Reyn man Ryniánin.
5: Rhoma Rhom Rzym.
6: Rhomanus Rhomer rzymiánin.
7: Ruffia Reufenlandt rufka ziemiá.
8: Ruthenus reufz rufin.
9: Sandecia Sandez Sądecz.
10: Saxo fachs fáfyn.
11: Sclauonia wynfchland fłowácka zie.
12: Sclauus wynde fłowak.
13: Slefia fchlefierland Śląfka ziemiá
14: Slefius Schlefier Słężak.
15: Sueuia fchwablandt ffwabfka ziemiá
16: Velunia velun wieluń.
17: Venetie venedig wenecya.
18: Vefthalia wefthalland weftwálfka zie
19: Vefthalus weftpheling weftwal.
20: Vilna wille wilná.
21: Villicia wilnitz willicá.

22: Virtutum vocabula.

23: Namen der tugenden. Imioná cnot.

- 24: Adiutor Helffer Pomocnik.
25: Altus Hoch wyfoki.
26: Amor lybe Milość.
27: Bonitas Guttykeyt Dobroć.
28: Charitas Gunft łáfká.

E iij

strona: [35]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Caftitas keufcheyt czyftość.

- 2: Certitudo fycherheyt Pewność.
- 3: Colloquium gefprech Rozmowá.
- 4: Confilium Rad Rádá.
- 5: Confolatio Troftung Pocielfenie.
- 6: Confolator Trofter Poćieffyciel.
- 7: Conftantia beftendikeyt Stałość.
- 8: Concordia eytracht Zgodá.
- 9: Conditor fchepper Stworzyciel.
- 10: Defiderium begerung Ządza.
- 11: Decentia tzymlickeyt fłuffność.
- 12: Deprecatio bitung Proźba.
- 13: Difpofitio fchyckung Ochotność.
- 14: Dominator Hyrfcher Pánuiący.
- 15: Dulcedo fuffyckeyth Słodkość.
- 16: Egregius Lobfan wyborny.
- 17: Eternus ewig wieczny.
- 18: Facundia beredfámkeyt wymowá.
- 19: Facilitas leychtickeyt łacność.
- 20: Felicitas Selickeyt fczęfliwość.
- 21: Fides Glaub wiárá.
- 22: Fortitudo Sterck Mocność.
- 23: Gratitude danckparckeyt wdzięczność.
- 24: Honeftas erlikeyt potćiwość.
- 25: Humilitas Demutikeyt pokorność.
- 26: Imitatio Nachfolgung náfládowanie
- 27: Intellectus vorftand Rozym.
- 28: Iufticia Gerechtikeyt fprawiedliwość

strona: 36

- 2: Leticia frewde wesołość.
- 3: Lenitas leychtfertikeyt. Lekkość.
- 4: Magnitudo Groffe wielkość.
- 5: Modestia meſſikeyt Mierność.
- 6: Noticia kunſchafft Znáiomość.
- 7: Obedientia Gehorſam Poſłufność.
- 8: Pacientia Gedult ćirpliwość.
- 9: Paupertas Armut vboſtwo.
- 10: Pax Fride Pokoy.
- 11: Pietas Gotſelickeyt miłofierdzie.
- 12: Plenitudo fulle Pełność.
- 13: Potestas macht Moźność.
- 14: Proceſſio vortgang Pochod.
- 15: Promptitudo. bereytikeyt Gotowość.
- 16: Prouidentia vorſichtikeyt Opátrźność.
- 17: Pulchritudo ſchonheyt Piękość.
- 18: Salus Heyl Zbáwienie.
- 19: Sanitas Gefuntheyt Zdrowie.
- 20: Securitas ſicherheydt bezpieczeñość.
- 21: Senfualitas Synlikeyt ſmyſłność.
- 22: Similitudo Gleychnus Podobieńſtwo
- 23: Simplicitas eynfeltikeyth Proſtość.
- 24: Spes hoffnung Nádzieía.
- 25: Supplicatio flehung Modlenie.
- 26: Verecundia ſchandt háńbá.
- 27: Veritas warheyt Prawdá.
- 28: Vigor krafft Silność.

1: Virtus Tugent Cnotá.

2: **Vitiorum vocabula.**

3: **Namen der lafter. Imioná niedoftátkow.**

4: Accidia Tragheyt leniŃtwo.

5: Acer Ńcharff OŃtry.

6: Adulator heuchlet Pochlebnik.

7: Amaritudo Bittherckeyth. GorzkoŃć.

8: AppoŃitor tzuleger przykłádácz.

9: AŃtutia LiŃt chytróŃć.

10: AŃfiduitas fleyŃŃickeyt pilnoŃć.

11: Auaritia Geytzkeyt łákomŃtwo.

12: Bellator Ńtreyster Boiáryzn.

13: Captio Gefengnus IęŃtwo.

14: Cecus blyndt Slepý.

15: Celatio vorbergung Táienie.

16: ConŃenŃus vorwiligung przyzwolenie.

17: CombuŃtio brennung Ńpalenie.

18: Contemptus. vorŃhmehung. Zgárdzenie.

19: Cornutus hornycht rogáty.

20: Debitor Ńschuldiger Dłuznik.

21: Deceptor Betriger chytrzec.

22: Defunctus GeŃtorbener vmárly.

23: Dementia turichtkeyt ŃŃalonoŃć.

24: DeŃperatio vortzweyfelung. wátpienie.

25: Detractio Hynderrede Omawiánie.

26: Detractor Nachreder Omowcá.

27: DiŃŃerŃio tzuŃtorung RoŃproŃŃenie.

28: Donatio Gebung Dárowánie.

strona: 37

- 1: Diſcordia tſwytracht Niezgodá.
- 2: Dormitio ſchlaffung ſpánie.
- 3: Ebriofus trunckner opiły.
- 4: Echo wyderlaut Zázwięk.
- 5: Egenus elend nędzny.
- 6: Elatus erhaben Pyſſny.
- 7: Emulatio gramheyt nieprzyiaźń.
- 8: Erraticus Irriger Błędny.
- 9: Exactor ſchatzer poborcá.
- 10: Fideiuſſor Burge rękomia.
- 11: Flagellatio Geyſzlung biczowánie.
- 12: Fragilitas gebrechlikeyt Niedoftátek.
- 13: Fuga Flucht vćiekánie.
- 14: Gemitus wynſzelung łkánie.
- 15: Gula Fraſz obźárftwo.
- 16: Houifator hofyrer Gámrat.
- 17: Iactantia Rumung chełpá.
- 18: Ignauia vnwyſſenheyt. nieumiáłość.
- 19: Ignominia ſchande háńbá.
- 20: Indignatio vnwille mierzętność.
- 21: Inuidia Neyd zazdrość.
- 22: Inſolentia vntzucht nieczność.
- 23: Intoxicatio vorgebung Trućiná.
- 24: Ioculator ſpilman kuglarz.
- 25: Ira tzornn Gniew.
- 26: Laborator Erbter robotnik.
- 27: Lenthus Trege leniwy.
- 28: Litigium kryg ſwar.

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Lufor ſpyler grac.
- 2: Luxuria vnkeufſcheyt Smilſtwo.
- 3: Malicia boſheyt złość.
- 4: Merdifer Drek trager. Gowniarz.
- 5: Naufea Graung brzytkość.
- 6: Nequam ſchalck Złoſnik.
- 7: Nudus Nackt nagi.
- 8: Nudapes barfuffer bofy.
- 9: Peccatum Sunde Grzech.
- 10: Peccator Sunder Grzeſnik.
- 11: Perfidia vntrew Niewierność.
- 12: Planctus beweynung Płacz.
- 13: Preſtigiatrix tzeuberyn czarownicá.
- 14: Preuaricator. vbertreter przelępcá.
- 15: Reprobatio vorwerfung Odrzucenie.
- 16: Referator Auffich ſfer wrotny.
- 17: Sectura hauung Przecięcie.
- 18: Sepultor Graber Grubarz.
- 19: Similis Gleych Podobny.
- 20: Sodalis Gefelle Towarzysz.
- 21: Somnium Traum Sen.
- 22: Subtractor Abeſteler vkrádacz.
- 23: Superbia hochfarth Pychá.
- 24: Suſpiratio erſeufitzung wzdychánie.
- 25: Turbidus Traurig Smutny.
- 26: Vagus vmblauffer Tuławy.
- 27: Vehementia Gele Nagłość.
- 28: Velox ſchnel rychły.

1: Ventrofus grofzbauchticht. brzucháty.

2: Vexatio honung gábánie.

3: Vitium Lafter wyfięp [*lege*: występ].

4: Vltio rechnung pomftá.

5: vulgus gemeyn pofel póspolity lud.

6: De Mari z nauibus.

7: von den Mere vnd fchiffen.

8: O Morzu y łodziach.

9: Ancora Ancker kotwicá.

10: Altum hoch wyfokofć.

11: fons brun ftudnia.

12: fundus Grundt Dno.

13: Gurges waffer wog wir.

14: hamus hamen wędá.

15: Lacus Sehe Iezioro.

16: Mare Mher Morze.

17: Nautis Schyff Lodzia.

18: Nauicula fchyffleyn Lodziczka.

19: Nauigator fchyffman Przewoznik.

20: Palus bruchycht bágno.

21: Phafelus kanfchyffleyn czołn.

22: Pifcina Teych Rybnik. ftaw.

23: Pons brucke Moft.

24: Portus Pordt Port.brzeg.

25: Procella vnde nawáłnoć.

26: Profundum Teuffe Głębokofć.

27: Refundum Seychte Miáłkofć.

- 1: Remigium ſchwemmung. Pływanie.
2: Remus ruder wiosło.
3: Rethe Netz sieć.niewod.
4: Reticulum vogelgarn siatká.
5: Sabulum groblandt gruby piasek.
6: Sparſa Fyſchnetz rybia sieć.
7: Spuma ſchaum pianá.
8: Torrens ſchnel waffer Prędká wodá.
9: Velum ſygel płachtá.
10: Viale ſteck ſcieſſká.

11: De balneo 2 pertinenttibus

12: Von Badt mit feiner tzugehorunge.

13: O łaźni y iey przyſłucháynoſciach.

- 14: Apoditerium. Vorftube wyzuwálnia.
15: Balneum Badt łaźnia.
16: Balneator bader łaźiebnik.
17: Caſtula badtuch czecheł.
18: fleubotomium. loſzeyſen Puſſczádło.
19: Lauator waſcher vmychác [*lege*: umywacz].
20: Tixa waſſetrager przylewác.
21: Lixinium lauge ług.
22: Nouaculum ſchermeffeſer brzytwá.
23: Pecten kampp grzebień.
24: Perifoma queſt winnik.
25: Raſor ſcherer Golicz.
26: Scabellum fuſzhenckleyn podnożek.
27: Emigma ſeyffe mydło.
28: Sudarium ſchweyftuch ſcieradło.

1: Subligaculum. Bruch Gáce.Ípodnice.

2: Vannus wan wánná.

3: Ventofa Kopff Báńká.

4: Vrna Eymer wiádro.

5: **De Piscibus.**

6: **Von Vyſchen. O rybach.**

7: Halec Hering Sledź.

8: Anguilla Ol węgorz.

9: Arenga paffa. Buckling bykling.

10: Ariftofus verich pſtrağ.

11: Balena waltz Sum.

12: Barbocha Olrupen Mientus.

13: Barbo barb Toporek.

14: Cancer krebs Rák.

15: Carpo karpff kárp.

16: Caſtor Byber bobr.

17: Cauda ſchwantz Ogon.

18: Conger ſehe ol ieziorny węgorz.

19: Delphin Merſchweyn morſka ſwiniá

20: Deſquamare. ſchuppen ſkrobáč [*lege*: skrobać] ryby.

21: Ecox lachs łoſos.

22: Exenterare viſchreyſen wypitwátz.

23: Foca weys fyſch biała rybá.

24: Fundulus grundel Slifz.

25: Gobio kres Kiełb.

26: Hufo haufen wyżiná.

27: lacteum inteſtinum. mylch mleko.

28: Luceus hecht ſſczuká.

- 1: Oculata neunoge Ninog.
- 2: Oua piſcis rogen Ikry.
- 3: Perca perske Okuń.
- 4: Piſcis fyſch rybá.
- 5: Piſciculus fyſchleyn rybká.
- 6: Phoca Mherkalb morſkie ćiełę.
- 7: Prafinus breffen kleſſcz.
- 8: Rubiculis Rothauge Płóćicá.
- 9: Saxatilis ſteynbeys Piſkorz.
- 10: Senta ſchleyn Lin.
- 11: Spina greth Oſć.
- 12: Squama ſchupp łuſká:
- 13: Squatina hunds fyſch Pſia rybá.
- 14: Strumulus ſtockfyſch ſtokfiſz.
- 15: Strutio ſtor czeczugá.
- 16: Tencha ſchlye ſentálin.

17: De Genelogia.

18: von geſchlechten vnd fiſchfften

19: O rodzaiu y pokoleniu.

- 20: Amicus freundt Przyiaćiel.
- 21: Amica friendin przyiaćiokłá.
- 22: Auus Groſzuater Dziad.
- 23: Auia Groſzmutter bábá.
- 24: Auunculus Oheym wuy.
- 25: Cognatus Angeborner Przyrodzony.
- 26: Compater Gefatter Kmotr.
- 27: Dotalitium leybedynge Poſag.
- 28: filius Son Syn.

- 30: filia Tochter Corá.
31: filiola Tochterleyn corká.
32: frater bruder brát.
33: fraterculus bruderleyn bráciífek.
34: Gener Aydem Zięć.
35: Heres Erb dziedźic.
36: Maritus Eheman Manžel.
37: Mater Mutter Mátká.
38: Matertera Mume ćiotká.
39: matrimonium Eheftandt Manzeństwo.
40: Nepos newe wnuk.
41: Notus huer kindt bękart.
42: Nouerca łtyf mutter Mácochá.
43: Nuptie hochtzeyt Swadźbá.
44: Nurus łchnorch niewiáftá.
45: Orphanus wefe łierotá.
46: Pater vater Ociec.
47: patruus vetter Stryk.
48: Partus Geburth Porodzenie. płod.
49: Priuignus łtyfffun páfirb.
50: Priuigna łtyfftochter Páfierbicá.
51: Procus buler Pánic.
52: Progenies Gefchlecht Pokolenie.
53: Proximus Negłter Bliźni.
54: Puer kyndt Dziećię.
55: Socer łchwoger łwak.
56: Socrus łchwiyer Swiekrá.

strona: [40]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Soror łchwęłter łiołtrá.

- 2: Sponſus breuthgam żeniuch.
- 3: Sponfa brauth młoduchá.
- 4: Sponfalia handſchlag rękowiny.
- 5: Viduus withwer wdowiec.
- 6: Vidua wytwe wdowá.
- 7: Vitricus ſtyffuater Oyczym.
- 8: Vxor hauſzfraw Manżenká.

9: **De Morbis.**

10: **Von Kranckheyten.**

11: **O niemocach rozlicznych.**

- 12: Aſthma keyche Dycháwicá.
- 13: Aſthmaticus. keycher Dycháwiczny.
- 14: Attonitus erfchrockenn Przeſtrálfony
- 15: Calculus reyſendſteyn rzeżawká.
- 16: Corcinoma krebs rák.
- 17: Catharrus haubtflus Niezyk [*lege: nieżyt*].
- 18: Cecitas blyndheyt ſlepotá.
- 19: Cephalea hauptkranckheit. Boległow.
- 20: Chiragra handſucht łamánie rąk.
- 21: Clauus kronauge wronie oko.
- 22: Colica Darmyecht ſtrzewna dná.
- 23: Conſtipatio vorhertung Zátwárdzenie
- 24: Delyrium Irrung Błąd.
- 25: Demoniacus. befeſſen Opętány.
- 26: Diſenteria Rote rur czyrwonká.
- 27: Ectaliſ vortzuckung Roſtyrknóć.
- 28: Epilepfia Fallend feuch Rzucawká.

strona: 41

- 1: Febris ſyber żimnicá.

- 2: Fistula fistel Piśczałka.
- 3: Fluxus flus flux.
- 4: Furibundus wuttig wćiekły.
- 5: Furfures hauptſchupenn. Luſki główne
- 6: Gangrena Faulflejš mięſo gniłe.
- 7: Hydrocephalea. Hauptnaſſe główna wilkość
- 8: Hernioſus tzubrochner klináty.
- 9: Hermoptiſis Blutſpeyung krwieplwianie.
- 10: hulus inguinarum. Schlyer. Dymnicá.
- 11: Ictericia gelefucht. żółta niemoc.
- 12: Idrops waſſerfucht wodnościelność
- 13: Idropicus waſſerfuchtig. wodnościelny.
- 14: Inflatio auffblaſung Opuchłość.
- 15: Lepra Auffatz Trąd.
- 16: Leproſus Aufzetzig Trędowáty.
- 17: Lichotomus ſteynſchneyder. rzeżykámienik
- 18: Lienteria Miltzfucht Sleżionká.
- 19: Lunaticus Monfuchtig Mieſięcznik.
- 20: Morbus Seuche Niemoc.
- 21: Mor.epatarius. leberfucht. wątrobna niemoc
- 22: Mor.gallicus. Frantzoz fráncá.
- 23: Nephritis Nyrn we bolenie nyrk.
- 24: Ophtalmia Augen we bol oczu.
- 25: Ofcedo mundt geſtank. Smrod wítá.
- 26: Paralíſis ſchlag Paralíſz.
- 27: Paraliticus iechtbruchtiger. páraliſſowáty
- 28: Paritiſ vrenſchwer Vífny wrzod.

F

- 1: Parodontis tzanſchwer Działłány bol
- 2: Paffio Leydung ćierpienie.
- 3: Peſtilentia peſtilentz Morowká.
- 4: Phrenefis Vnfinnikeyt ſſalenſtwo.
- 5: Phreneticus: Vnfinniger ſſalony.
- 6: Phtirifis Leuſze ſucht wſfywicá.
- 7: Pituita ſchnoppen rymá.
- 8: Pleuritis feyten we boczny bol.
- 9: Pneumonia entzündung zápalenie.
- 10: Podagra Fuſzycht łami nogá.
- 11: Porrigo Erbgryndt ſłotki ſtrup.
- 12: Porriſofus Grindicht ſtrupowaty.
- 13: Pruritus kretz ſwirb.
- 14: Puſtula bloter pryſſcz.
- 15: Sacer ignis helſch fewer piekielny ogień
- 16: Scabies Raude párſſywość.
- 17: Scabioſus Reudicht párſſywy.
- 18: Scrophula ſchweyndruſen ſwini wrzod.
- 19: Sincteris Omacht Mdlwość.
- 20: Singultus ſchluckung Rzygánie.
- 21: Spálmus krampff kurcz.
- 22: Spaticus krempffychter kurczáwy.
- 23: Stranguria kaldt ſeche nieſſczanká.
- 24: Sternutatio Nyſlung kichánie.
- 25: Surditas Taubheyt Głuchotá.
- 26: Tabes Darre ſuchoty.
- 27: Tabidus vordort Wyſchły.
- 28: Tumor Geſchwulſt otok.puchliná.

- 1: Tuffis Huften Káffel.
2: Vari Mafern Rytte. ofpice.
3: Vertigio haupt ſchwingen. Zawrot.
4: Verruca warcel brodawká.
5: Verrucofus warcelicht Brodawkáty.
6: Veternus ſchlaffend feuch ſpionká.
7: Vomice Naſſelnn Zaſtrzał.
8: Vulnus wunde Ráná.

9: **De cibo z potu.**

10: **Von eſſen vnd trincken.**

11: **O karmiach y pićiu.**

- 12: Alimonia narung Zywność.
13: Apexabo ſchweyſzwurft. kiełbálá z poſoká.
14: Artocrea Fulſel nádzienie.
15: Artoptefia krepffel krepel.
16: Artolaganus Fladen Obártuch.
17: Botulus brotwurft Kiełbálá.
18: Bucca Maulfol pełna gębá.
19: Butyrum Butter Máłło.
20: Caro Fleyſch Mięſo.
21: Caro elixa gefoten fleyſch wárzone mięſo
22: Caro alſa Gebrotens Pieczyłte.
23: Caro fryxa Gerołtfleyſch ſmázone mięſo
24: Caro fuilla ſchweynfleyſch. ſwinie mięſo.
25: Caro ferina wyldpreth Zwierzyná.
26: Caro bouina Ryndfleyſch wołowiná.
27: Caro vitulina. kalb fleyſch ćielęcíná.
28: caro veruecina Hemel fleyſch. Bárániná.

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Caro ouina fchop fzfleyfch Skopowiná.
- 2: Caro agnina lamb fleyfch Iágnięcíná
- 3: Carinion Nufzole Orzechowy oley
- 4: Cafeus Kefz fyr.
- 5: Cafeolus kefzleyn Serek.
- 6: Cena Nachtmal Wieczerja.
- 7: Cereuifia Bier Piwo.
- 8: Cibus fpeys Karmia.
- 9: Coagulum Lap Syrzyfko.
- 10: Coloftrum Mylchraum Smietáná.
- 11: Cremium Gryfen fkwarek.
- 12: Crufta brothrynde chlebowa fkorá
- 13: Cupedia. Leckerhaftige fpeys. Lákotki.
- 14: fauus honigfome Plafr miodu.
- 15: farcimen wurft Giffká.
- 16: formodium quarck Gomołká.
- 17: fragmentum Bruckleyń Odrobiná.
- 18: frufrum Stuck Sztuká.
- 19: Galreda Gallerth Gálretá.
- 20: Ientaculum fruftuck Sniadánie.
- 21: Iufculum Supleyn Iufká zuwká.
- 22: Inteftina flecken fláki.
- 23: Intritum Salfe fáfífá.
- 24: Lac Milch Mleko.
- 25: Lacticinia Milchfpeys mleczne karmie.
- 26: Lardum Speck Słoniny.
- 27: Mel Honig Miod.
- 28: Merum Lauterweyn wino fámó.

- 1: Merenda Vesperbroth przedwieczera.
- 2: Muftum Most Moffcz.
- 3: Obfonium Allerley fpeys Karmie.
- 4: Oleum Ol Oley.
- 5: oleum rapacinum. ruben ol rzepny oley.
- 6: Ouarium Eyerkuchen Iáiecznik.
- 7: Panis Broth chleb.
- 8: panis triticeus. weyŝzbroth. pŝfeniczny chleb
- 9: panis cibarius. Rucken broth. Rżány.
- 10: pa hordeaceus. Girŝtenbroth Ięczmienny.
- 11: pa. fermentatus. Gefewertbroth kwáŝfony.
- 12: Pa azimus vngefewert Przáfny.
- 13: pa.fubcineritius. efchenkuchbrot podpłomik
- 14: Pa.militaris Heerbroth woienny chleb
- 15: Pa.dulciarius. Pffefferkuch Piernik.
- 16: Pappa Pappe Pápinek.
- 17: Paŝtillus Marcipaen Márcypan.
- 18: Perna ŝholder ŝóldra.
- 19: Picarium Bock korbel
- 20: Placenta Pletzleyn placek.
- 21: Potus Tranck Pićie.trunek.
- 22: Prandium Mittagmol Obiad.
- 23: Puls Grutze Krupá.
- 24: Pulmentum. weycheŝpeyŝe. miękka karmia.
- 25: Refiduum vberbleybung Oítátek.
- 26: Sapa Gefoten weyn winna zuwká
- 27: Sapa Milchraum Smietáná.
- 28: Serum Molcken Syrwatká.

strona: [43]v

DICTIONARIUS TRI=

- 1: Simila semel żemłą.
- 2: Sinapium fenff Gorzycá.
- 3: Spira bretzel Obwarzánek
- 4: Succidia seytenſpeck połeć mięśá.
- 5: Tomaculum Leber worſt wątrobnicá.
- 6: Torta kuchen Kołacz.
- 7: Victus kołt poywienie.
- 8: Vinum weyn wino.
- 9: vinum creticum Malmefy Máłmázyiá.
- 10: vinum rhenenſe: reynſchweyn. rynſkie win.
- 11: vinum apianum muſcateller. muſſkátellá.
- 12: vinum honorarium ehrweyn. dárowne wi.
- 13: vinum dilutum gemyſchtweyn. wino zwod.
- 14: vinum aduſtum. Gebrantweyn. Gorzałká.
- 15: vinum plenum. ſtarckweyn mocne wino.
- 16: vinum alperum ſcharffwein. Ołtre wino.
- 17: vinum lene Lyndtweyn Lekkie wino.
- 18: vinum aufterum. ſawerweyn. kwásne wino

19: De Pecunijs.

20: Von Gelth O pieniądzech.

- 21: Aureus Goltgulden Złoty czyrwo.
- 22: Aureolus Guldleyn Máły złoty.
- 23: aureus philippeus. philips gulden Nobel.
- 24: aureus cornutus. horngulden. rogáty złoty.
- 25: Argenteus ſylber pfennig frebrny pien.
- 26: Cruciger kreutzer kráycer.
- 27: dodrans marce. Achtſchilinge. Ołm ſſelágow.
- 28: dextrans marce tzeheńſchilinge dzie.ſſelágo

strona: 44

VM LINGVARVM.

44

- 1: deunx marce. eylffschilling. 11.šselągow.
- 2: dodrans solidi. Newn pfenig Połgrošfek.
- 3: Grošfus Grošch Grošz.
- 4: grošfus solidi. schillinggrošch grošz šselągow
- 5: gro.bohemicus. bemišch grošch. czelki grošz.
- 6: gro faxonicus schreckenberger. šálki grzošz.
- 7: groš.nummus. dicker pfennig. miąšly pien.
- 8: Marca Marg Grzywną.
- 9: Moneta Muntz Myncą.
- 10: Nummus Pfenning pieniądź.
- 11: Nummulus Pfennigleyn pieniążek.
- 12: Obulus Heller hálerz
- 13: Pecunia Gelt pieniądze.
- 14: quadrans marce. dreyšchilling trzy šselągi.
- 15: Semis marce. halb marck poł grzywny.
- 16: solidus schyilling šseląg.
- 17: semis solidi halbschilling poł šselągą.
- 18: štips Orth Ort.
- 19: štater štater štater.
- 20: Ternarius Dreyling kwartnik.

21: **Nomīa nūeralia cardinalia**

22: **Namen der tzalen.**

23: **Imioná wšfelkiego pocztu.**

- 24: Vnum Eyns Ieden.
- 25: Duo Czwe Dwą.
- 26: Tria Drey Trzy.
- 27: quatuor Vier Cztырzy.
- 28: quinę funffe Pięć.

strona: [44]v

DICTIONARIVS TRI=

- 1: Sex Sechs ſześć.
- 2: Septem ſyben ſiedm.
- 3: Octo Acht Osm.
- 4: Nouem newne Dzięwięć.
- 5: Decem tzehen dzieſięć.
- 6: Vndecim Eylffe Iedennaćie.
- 7: Duodecim tzwelffe Dwánaćie.
- 8: Tredecim Dreytzehen Trzynaćie.
- 9: quatuordecim. Viertzehen czternaćie.
- 10: quindecim funfftzehen Piętnaćie.
- 11: Sedecim ſechtzehen ſſefnaćie.
- 12: Septemdecim. Sybentzehen. ſiedmnaćie.
- 13: Octodecim Achtzehen Oſmnaćie.
- 14: Nouemdecim. Newntzehen. Dzięwiennaćie.
- 15: Viginti tzwantzik Dwádzieſćia.
- 16: Viginti vnum. eyns vndtzwan. dwád.y ied.
- 17: viginti duo.etc. tzwe vnd tzwan. dwád.y dwa
- 18: Triginta Dreyſig Trzydzieſci.
- 19: quadraginta Viertzig czterdzieſci.
- 20: quinquaginta. Funftzig Pięćdzieſiąt.
- 21: Sexaginta Sechtzig ſſeſćdzieſiąt.
- 22: Septuaginta. ſybentzig ſiedmdzieſiąt.
- 23: Octoginta Achtzig Osmdzieſiąt.
- 24: Nonaginta Newntzig dziewięćdzieſiąt.
- 25: Centum Hunderth Sto.
- 26: Ducenti tzwe hundred Dwie ſćie.
- 27: Tricenti Drey hundred. Trzy ſća.

28: quadringenti. Vier hundred. Cztery Ńtá.

strona: 45

VM LINGVARVM.

45

1: quingenti Funffhundert. Pięć Ńet.

2: Sexcenti Ńechs hundred. ŃŃeŃ Ńet.

3: Septingenti Ńyben hundred. Siedm Ńet.

4: Octingenti Achthundert OŃm Ńet

5: Noningenti Neynhundert dziewięć Ńet.

6: Mille Taufent TyŃiáć.

7: **Figure Numerorum.**

8: **Czeychen der tzalen.**

9: **Figury wŃŃelkiego pocztu.**

strona: [46]

1: **Quatuor nouiffima.**

2: **Die vier leczte dyngę.**

3: **Cztery poŃlednie rzeczy.**

4: Mors Todt Smierć.

5: Iudicium dei Gericht gottes Sąd boży.

6: Paradifus Paradeys Ray.

7: Infernus Helle Piekło.

8: Finis.

INDEX TITULORUM.

kolumna: lewa

1: De celo 2 eius pertinen=

2: tibiis. Folio. 1

3: De 4. elementis 2 eis que

4: in aere generantur. 3

5: De temporibus. fo.4

6: de terra/metallis/ 2 lapi

7: dibus preciosis. 4

8: De ecclesia 2 eius perti=

9: nentibus. 6

10: De feftis 2 ferijs. 7

11: De ftatu fpirituali. 8

12: De fcriptoribus 9

kolumna: prava

1: De imperatoribus. 10

2: De iudicialibus. 11

3: De nōinibus artificū.eo.

4: De armis. 14

5: De rufticiis 2 eorum perti

6: nentibus. eodē.

7: De agris 2 fuis pertinen=

8: tibus. 16

9: De frumentis 2 legumini=

10: nibus. 15

11: De herbis 2 floribus. eo:

12: De vineis 2 hortis.

strona: [46]v

1: Index Titulorum.

kolumna: lewa

1: De arboribus. 19

2: De hominis partibus et

3: etate. 20

4: De habitudinibus cor=

5: porum. 23

6: De auibus. eodem

7: De genere animalīū. 25

8: De Vermibus 2 Mon=

9: ftris. 27

10: De coquina 2 eius sup=

11: pellectilibus. 28

12: De Domo 2 partibus

13: eius. 30

14: De vestibus. 32

kolumna: prava

1: De varijs terris/ gētibus

2: et ciuitatibus. 33

3: De virtutibus. 35

4: De vitijs. 36

5: De mari 2 nauibus. 38

6: De balneo 2 pertinenti=

7: bus eius. eodē.

8: De piscibus. 39

9: De genelogia. eodē.

10: De morbis. 40

11: De cibo 2 potu. 42

12: De pecunijs. 43

13: Nomina numeralia car=

14: dinalia. 45

15: quatuor nouiffima. 46

kolumna: lewa

1: Register.

2: Von hymel: Bladt. 1

3: Von vier elementen/ vnd

4: yrer gebyrt. 3

5: Von mancherley czey=

6: ten des iares. 4

7: Von den erden/ercz/vnd

8: edel gefteynen.eodē.

- 9: Von der kirchē vnd yrer
10: czugeborung. 6
11: namen der fayertage
12: vnd wergtage. 7

kolumna: prawa

1: Prauidlo.

- 2: O niebie. Lift. 1
3: Imiona 4. żywiołow y
4: rodzenia ich. 3
5: Imioną rozlicznych czá=
6: łow roku. 4
7: Imioná ziem / kruffcow
8: y kámieni. eo.
9: Imioná kościelnych rze=
10: czy. 6
11: Imioná fwiąt y robot=
12: nych dniow. 7

strona: [47]

kolumna: lewa

1: Regefter

- 2: Von dem geyftlichen
3: ftande. 8
4: von den ſchreybern/vnd
5: yren geczeug. 9
6: Namen der weltlichen
7: obrickeyt. 10
8: Von den rychtern vnd
9: yrer czugeborung. 11
10: Namen der handtwer=
11: ger. eodem.

- 12: Namen mancherley
13: Itreyts waffen. 14
14: Von der pawern haufz=
15: rath. eodem.
16: Von den acker vnd fey=
17: ner czugeborung. 15
18: Namen mancherley ge=
19: trey des. 16
20: Namen mancherley blu=
21: men vnd wolriechen
22: der krewter. eodem
23: Von garten vnd weyn
24: garten. 18
25: Namen mancherley
26: bewme. 19
27: Namen mancherley
28: glider. 20
29: Von der gefchicklikeyt

kolumna: prawa

1: **Prauidlo.**

- 2: Imioná Itanu duchow=
3: nego. 8
4: Imioná rzeczy pífar=
5: fkich. 9
6: Imioná przełożonich Ita
7: nu wífelkiego. 10
8: Imioná rzeczy fado=
9: wych. 11
10: Imioná rozlicznych rze=
11: miefnikow. eodem.

- 12: Imioná rozlicznych rze=
13: czy woiennych. 14
14: Imioná kmiećich rzeczy
15: rozlicznych. eodem
16: Imioná rozlicznych rze=
17: czy oráckich. 15
18: Imioná zboża y iárzyn
19: rozlicznych. 16
20: Imioná rozlicznych zioł
21: kwiatkow y woniá=
22: iacych rzeczy. eodem
23: Imioná owocow ogrod
24: nych. 18
25: Imioná drzewá rozlicz=
26: nego. 19
27: Imioná członkow czło=
28: wieczych. 20
29: Imioná rozliczne po=

strona: [47]v

kolumna: lewa

1: **Regefter.**

- 2: der leychman. 25
3: Namen mancherley vo=
4: gel. eodem.
5: Namen mancherley
6: thyer. 25
7: Namen wurmer vnd
8: mehr wunder. 27
9: Von der kuchen vnd al=
10: len haufzrat. 29

- 11: Von haußz vnd tayl den
12: haußzes. 30
13: Namen mancherley kley
14: der. 32
15: Mancherley namen der
16: lender/ volcker/ vnd
17: ftette. 33
18: Namen mancherley tu=
19: genden. 35
20: Namen mancherley la=
21: fter. 36
22: Von den mehr vnd fchy
23: fen. 35
24: Von den badt vnd feyne
25: czugeborung. 40
26: Namen der freuntfchafft
27: vnd fypfchafft. eodē

kolumna: prawa

1: **Prauidlo.**

- 2: ftáwy człowiecze. 23
3: Imioná rozlicznych pta=
4: kow. eodem
5: Imioná rozmáitych zwie
6: rząt. 25
7: Imioná robakow/y dzi=
8: wow morfkich. 27
9: Imioná rozlicznych rze=
10: czy kuchennych. 28
11: Imiioná rzeczy y częłci
12: domowych. 30

- 13: Imioná ffat y odzienia
14: rozlicznego. 32
15: Imioná rozlicznych ziem
16: ludzi/y flawnieyflich
17: miaft. 33
18: Imioná rozlicznych
19: cnot. 35
20: Imoná wyftępow y nie
21: doftátkow. 36
22: Imioná rzeczy morfkich
23: y łodzi. 38
24: Imioná łaziebnych rze=
25: czy. 40
26: Imioná rozmaitych
27: ryb. 39
28: Imioná przyacięftwá y
29: przyrodności. eodē

strona: [48]

kolumna: lewa

1: Regefter.

- 2: Namen mancherley
3: kranckeyten. 40
4: Von mancherley fpeyfe
5: vnd tranck. 41
6: Von mancherley gelt/
7: vnd myntz. 43
8: Namen der czal / myt
9: fampt den zeychen. 45
10: Die vier leczten dinge.
11: Am Blate. 45

kolumna: prawa

1: Prauidlo.

2: Imioná niemocy y w=

3: rzodow. 40

4: Imioná karmi rozlicz=

5: nych y picia. 42

6: Imioná monety y pie=

7: niędzy. 43

8: Imioná pocztu y iego

9: figury. 45

10: Imioná czterzech rzeczy

11: poŝlednich. 46

12:

13: Impreffum Cracouie per Hieronimum

14: Vietorem. Anno Domini.

15: 1541.